

Budapest Józsefvárosi Önkormányzat

2017. évi
gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról
szóló átfogó értékelés

A handwritten signature or mark, possibly in blue ink, located in the bottom right corner of the page.

Tartalomjegyzék

<i>Bevezető</i>	2
1. BUDAPEST JÓZSEFVÁROS LAKOSSÁGÁNAK DEMOGRÁFIAI MUTATÓI	2
2. AZ ÖNKORMÁNYZAT ÁLTAL NYÚJTOTT PÉNZBELI ÉS TERMÉSZETBENI ELLÁTÁSOK BEMUTATÁSA	3
2.1. Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény	3
2.2. Egyéb, a Gyvt.-ben nem szabályozott pénzbeli és természetbeni juttatásokra vonatkozó adatok	4
2.3. Gyermekétkeztetés megoldásának módjai, kedvezményben részesülőkre vonatkozó adatok	6
3. AZ ÖNKORMÁNYZAT ÁLTAL BIZTOSÍTOTT SZEMÉLYES GONDOSKODÁST NYÚJTÓ ELLÁTÁSOK BEMUTATÁSA	7
3. 1. Gyermekjóléti szolgáltatás biztosításának módja, működésének tapasztalata.....	7
3.2. Gyermek napközbeni ellátásának, gyermekek átmeneti gondozásának biztosítása, ezen ellátások igénybevétele és az ezzel összefüggő tapasztalatok	21
3.3 Lakhatási problémák megoldásában történő közreműködés	29
4. A FELÜGYELETI SZERVEK ÁLTAL GYÁMCHATÓSÁGI, GYERMEKVÉDELMI TERÜLETEN VÉGZETT SZAKMAI ELLENŐRZÉSEK TAPASZTALATAINAK, TOVÁBBÁ A GYERMEKJÓLÉTI ÉS GYERMEKVÉDELMI SZOLGÁLTATÓ TEVÉKENYSÉGET VÉGZŐK ELLENŐRZÉSÉNEK ALKALMÁVAL TETT MEGÁLLAPÍTÁSOK BEMUTATÁSA	30
5. JÖVŐRE VONATKOZÓ JAVASLATOK, CÉLOK MEGHATÁROZÁSA	30
6. GYERMEKKORÚ ÉS FIATALKORÚ BŰNELKÖVETÉSEK, MEGELŐZÉS	30
7. A TELEPÜLÉSI ÖNKORMÁNYZAT ÉS A CIVIL SZERVEZETEK KÖZÖTTI EGYÜTTMŰKÖDÉS	35
7.1. Józsefvárosi Szociális Szolgáltató és Gyermekjóléti Központ és a civil szervezetek közötti együttműködés.....	35
7.2. Fiatalokat, Egészséget, Családot Segítő Közhasznú Egyesület	35
7.3. Józsefvárosi Kábítószerügyi Egyeztető Fórum (KEF)	36
7.4. Önkormányzati pályázatok, egyedi támogatások	36

Bevezető

A gyermekvédelemről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.) meghatározza a gyermekek alapvető jogait és e jogok érvényesítésének garanciáit, a gyermekek védelmének rendszerét, a gyermekvédelmi feladatokat ellátó szerveket, valamint a gyámügyi igazgatás szervezetét és feladatait.

A települési önkormányzat feladata a gyermekek védelmét biztosító helyi ellátó rendszer kiépítése és működtetése, a területén lakó gyermekek ellátásának megszervezése, pénzbeli, természetbeni, illetve személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátás biztosítása.

A Gyvt. 96. § (6) bekezdése előírja, hogy a települési önkormányzat minden év május 31. napjáig beszámolót készít a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok ellátásáról, melynek tartalmi követelményeket a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet 10. sz. melléklete tartalmazza.

Az egyes szociális és gyermekvédelmi tárgyú törvények módosításáról szóló 2015. évi CXXXIII. törvény 2016. január 01. napjától hatályos rendelkezései alapján a családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás csak integráltan – egy szervezeti és szakmai egységben – működhet: települési szinten a család- és gyermekjóléti szolgálat, járási szinten a család- és gyermekjóléti központ keretében. A jogszabályi változásokhoz igazodva a Józsefvárosi Szociális Szolgáltató és Gyermekjóléti Központ Családsegítő Központja Család- és Gyermekjóléti Szolgálat (továbbiakban: JSzSzGyK- CsGySz), a Gyermekjóléti Központ pedig Család és Gyermekjóléti Központ (továbbiakban JSzSzGyK- CsGyK) alakult. Utóbbi keretében létrejött egy Hatósági Tevékenységet ellátó és egy Szolgáltatásokat ellátó egység.

1. BUDAPEST JÓZSEFVÁROS LAKOSSÁGÁNAK DEMOGRÁFIAI MUTATÓI

Társadalmi összetétel, szociális helyzet jellemzői

Józsefváros Budapest egyik centrális elhelyezkedésű, sokféle társadalmi problémát felvonultató területe, mely a Főváros egyik legnépesebb kerületei közé tartozik. Tekintettel viszonylag kis területére (6,85 km, Budapest 1,30%) népsűrűségét illetően még úgy is a harmadik helyen áll a főváros kerületei között (11 117,08 fő/km², 2017), hogy benne a sűrűn beépített lakóövezetek mellett kiterjedt ipari és zöldterületek is találhatóak.

VIII. kerületi lakcímmel rendelkező lakosok száma 71.150 fő, ebből bejelentett lakóhellyel rendelkező lakosok száma 68.621 fő, bejelentett tartózkodási hellyel rendelkező lakosok száma 10.475 fő.

A gyermekvédelmi feladatok a 0–25 éves korosztályt érintik, ezen korosztály adatai:

	0-3 év	4-6 év	7-14 év	15-18 év	19-25 év
<i>Lakóhely</i>	2.168	1.545	3.991	1.920	5.194
<i>Tartózkodási hely</i>	232	216	399	242	2.102
<i>Település szintű</i>	9	8	17	8	71
Összesen:	2.409	1.769	4.407	2.170	7.367
Mindösszesen:	18.122				

A Józsefvárosban élő családok tekintetében megfigyelhető különbségek mutatkoznak a jövedelmi és vagyoni helyzet, az iskolázottság, foglalkoztatottság, illetve a lakhatási körülményeket figyelembe véve, attól függően, hogy a kerület mely részében élőkre vonatkozóan történik a felmérés. A Körüttől a belváros felé eső terület, a Corvin negyed, illetve a Tisztviselő-telep lakosságát tekintve elmondhatjuk, hogy polgárosodottabb, előnyösebb jövedelmi helyzettel és magasabb iskolai végzettséggel rendelkeznek a kerületnek a külső részeihez és a lakótelepen élőkhez képest.

2. AZ ÖNKORMÁNYZAT ÁLTAL NYÚJTOTT PÉNZBELI ÉS TERMÉSZETBENI ELLÁTÁSOK BEMUTATÁSA

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény, valamint a pénzbeli és természetbeni, valamint a személyes gondoskodást nyújtó szociális és gyermekjóléti ellátások helyi szabályairól szóló 10/2015. (III.01.) önkormányzati rendeletben meghatározott pénzbeli és természetbeni ellátások iránti kérelmek a Józsefvárosi Polgármesteri Hivatal szociális ügyeket ellátó szervezeti egységénél (Családtámogatási Iroda) nyújthatóak be. A 2017. évben benyújtott kérelmekből megállapítható, hogy sokan nevelik egyedül gyermeküket, az egyszülős családok aránya magas. Mind a családos, mind az egyedülálló kérelmezőkre jellemző, az alacsony iskolai végzettség (általános iskola 8 osztálya). Az igénylők nagy része álláskereső vagy egészségi állapota miatt nem tud munkát vállalni. Általánosságban elmondható, hogy a kérelmezők szerény körülmények között élő, alacsony jövedelemmel rendelkezők, sok esetben személyi kölcsönrel terhelt, tartósan fennálló létfenntartási gondokkal küzdenek.

2.1. Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény jogosultsági feltételeit a Gyvt. 19. §-a határozza meg, a jogosultság megállapításának célja annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult ingyenes vagy kedvezményes intézményi gyermekétkeztetés, egyéb jogszabályi feltételek figyelembe vételével szünidei gyermekétkeztetés, természetbeni támogatás (Erzsébet-utalvány), valamint a Gyvt-ben és más jogszabályban meghatározott egyéb kedvezmények igénybevétele.

2017. évben 1420 gyermek részesült rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek, illetve fiatal felnőtt rendszeres időközönként (augusztus, november) alkalmanként 5,800,- Ft összegű természetbeni támogatásra jogosult Erzsébet utalvány formájában, mely az Önkormányzat részére 1.362.212,- Ft összegű postaköltséggel megjelenő kiadást eredményezett.

Kérelem elutasítására 96 alkalommal került sor, melynek jellemzően az volt az oka, hogy a kérelmező családjának egy főre jutó jövedelme meghaladta a jogszabályban meghatározott jogosultsági összeghatárt.

A Gyvt-ben foglaltak alapján hátrányos helyzetű az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül egy fennáll:

a) a szülő vagy a családba fogadó gyám alacsony iskolai végzettsége, ha a gyermeket együtt nevelő mindkét szülőről, a gyermeket egyedül nevelő szülőről vagy a családba fogadó gyámról - önkéntes nyilatkozata alapján - megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor legfeljebb alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezik,

b) a szülő vagy a családba fogadó gyám alacsony foglalkoztatottsága, ha a gyermeket nevelő szülők bármelyikéről vagy a családba fogadó gyámról megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor az Szt. 33. §-a szerinti aktív korúak ellátására jogosult vagy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként nyilvántartott személy,

c) a gyermek elégtelen lakókörnyezete, illetve lakáskörülményei, ha megállapítható, hogy a gyermek a településre vonatkozó integrált településfejlesztési stratégiában szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben vagy félkomfortos, komfort nélküli vagy szükséglakásban, illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéséhez szükséges feltételek.

Halmazottan hátrányos helyzetű

a) az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében a fenti a)-c) pontokban meghatározott körülmények közül legalább kettő fennáll,

b) a nevelésbe vett gyermek,

c) az utógondozói ellátásban részesülő és tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt.

A kerületi hátrányos helyzetűek, halmazottan hátrányos helyzetűek és a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők számának alakulását az alábbi táblázat mutatja be.

	HH	HHH	RGYK
2016.	617	182	1749
2017.	737	87	1420

2.2. Egyéb, a Gyvt.-ben nem szabályozott pénzbeli és természetbeni juttatásokra vonatkozó adatok

a.) Pénzbeli és természetbeni ellátások

Települési támogatás

A szociális törvény rendelkezései szerint a képviselő-testület a szociális törvény rendelkezései alapján nyújtott pénzbeli és természetbeni ellátások kiegészítéseként, önkormányzati rendeletben meghatározott feltételek alapján települési támogatást nyújt. A képviselő-testület a létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került, valamint az időszakosan vagy tartósan létfenntartási gonddal küzdő személyek részére rendkívüli települési támogatást köteles nyújtani. Települési támogatás keretében nyújtható támogatás különösen

- a lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadások viseléséhez,
- a 18. életévét betöltött tartósan beteg hozzátartozójának az ápolását, gondozását végző személy részére,
- a gyógyszer-kiadások viseléséhez,
- a lakhatási kiadásokhoz kapcsolódó hátralékot felhalmozó személyek részére.

Rendkívüli települési támogatás

A szociális törvény rendelkezései szerint a képviselő-testület a létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került, valamint az időszakosan vagy tartósan létfenntartási gonddal küzdő személyek részére rendkívüli települési támogatást köteles nyújtani. A rendkívüli támogatás a 2014. évi önkormányzati segély rendszerét váltotta fel. Önkormányzatunk a települési támogatás meghatározása során felülvizsgálta a korábban nyújtott önkormányzati támogatások (az adósságkezelési szolgáltatás, lakásfenntartási támogatás, önkormányzati segély, valamint méltányossági közgyógyellátás) feltételrendszerét és az elmúlt évek során nyert tapasztalatok alapján újragondolásra kerültek ezen segélyezési formák.

Az új rendelet megalkotásakor figyelembe vételre került, hogy a települési támogatás elsősorban a mindennapi élethez szükséges alapvető kiadásokhoz (élelmiszer, lakásfenntartási kiadások, gyógyszerköltségek) nyújtson segítséget és elsődlegesen természetbeni formában annak érdekében, hogy a segítségnyújtás valóban elérje a célját.

Önkormányzatunk továbbra is fontos feladatnak tekintette a lakhatási kiadásokhoz kapcsolódó hátralékot felhalmozó személyek támogatását, a szolgáltatás feltételrendszerének átalakításával (értékhatár változatlan fenntartásával, a díjtarozás mértékének és a támogatás összegének csökkentésével, az önrész mértékének megváltoztatásával) továbbra is biztosította ezen támogatási típust.

2015-től a jogosultsági értékhatárok összegének megtartása mellett sávosan éves segélyezési keretösszeg került meghatározásra, melynek során figyelembe lett véve az eddig nyújtott, azonban március 1-jétől megszűnő lakásfenntartási támogatás feltételrendszere, valamint a gyermekvédelmi kedvezmény összeghatára. Negyedévente kerülhet megállapításra, elsősorban természetbeni formában (utalvány, lakásfenntartási kiadásokra a szolgáltatók felé) kivételt képez ez alól a rendkívüli élethelyzetből adódó kiadások támogatása, valamint a téli fűtési támogatás, ahol továbbra is pénzbeli támogatás formájában történik a segítségnyújtás.

A települési támogatás meghatározása során elsődleges szempont volt az igazságosabb, átláthatóbb támogatási rendszer kialakítása; melynek során az Önkormányzat a szociálisan rászorult időseket, betegeket, az önhibájukon kívül keresőképtelen/szolgáltatónál tartozást felhalmozókat, a rendkívüli élethelyzetben lévőket (elemi kár, haláleset, bűncselekmény áldozata) támogatja elsődlegesen. Az elfogadott önkormányzati rendeletben

- részletesen meghatározásra került a kérelem benyújtásához szükséges dokumentumok köre, a támogatások jogosultsági feltételrendszere,
- a támogatások célzottak, a természetbeni ellátási formák szélesebb körben kerültek bevezetésre, a pénzbeli ellátások csökkentek,
- a kérelem elbírására új, a korábbinál szigorúbb és részletesebb szempontrendszer került meghatározásra, ennek során a kérelmező jövedelmi és vagyoni helyzetének, szociális körülményeinek részletesebb vizsgálata történik meg azáltal, hogy valamennyi kérelmező esetében környezettanulmány készül,
- bevezetésre került a szakmai előkészítő munkacsoport rendszere, a munkacsoport személyesen hallgatja meg a kérelmezőt és a munkacsoport tesz javaslatot a döntéshozónak a támogatás biztosítására és annak összegére, ezáltal a döntés előkészítése során szélesebb körű bevonása történik meg a szociális területen dolgozó szakembereknek.

2017. évben 1584 fő (2016 évben 3480 fő) részesült települési támogatásban, az elutasítások száma 67 fő (2016 évben 403 fő), melynek oka a jogosultsági feltételek hiánya (adótartozás, jövedelemhatár túllépése, kimerítette az éves keretét).

Táboroztatási támogatás

A Budapest Józsefvárosi Önkormányzat évről évre kedvezményes feltételek mellett biztosít erdei iskolai táborozási lehetőséget a kerületi iskolások, óvodások számára Magyarúton és Káptalanfüreden. A 10/2015.(III.01.) önkormányzati rendelet szerint, táboroztatási támogatásra az Önkormányzat fenntartásában lévő vagy 2016. december 31-ig általa működtetett nevelési-oktatási intézmény vezetőjének javaslata alapján, az a szociálisan rászorult gyermek jogosult, aki az Önkormányzat fenntartásában lévő vagy 2016. december 31-ig az általa működtetett nevelési-oktatási intézménybe járó, vagy Önkormányzat fenntartásában lévő gyermekjóléti intézmény ellátottja. Az erdei iskolai szezonban több szülői jelzés érkezett az Önkormányzathoz arról, hogy a kedvezmények ellenére anyagi okok miatt nem tudják biztosítani gyermekük számára a magyarkúti részvételt. Az Önkormányzat stabil működése és jó gazdálkodása lehetővé tette, hogy a magyarkúti tábort igénybe vevők kedvezményezett köre bővítésre és a támogatási összeg megnövelésre került 2017. szeptember 01. napjától. A korábbi szabályokhoz képest a nem VIII. kerületi lakóhellyel rendelkező iskolások, óvodások is és a Biztos Kezdet Gyerekházat igénybe vevő gyermekek, a gyermekek hozzátartozói, gyámja is jogosulttá vált a táboroztatási támogatásra úgy, hogy a kedvezmény mértéke a korábbi 590 Ft/nap összeghez képest 3050 Ft/nap összegre emelkedett, ezzel a táborozás (a szállás és a napi háromszori étkezés költsége) ingyenessé vált az arra jogosultak számára annak érdekében, hogy anyagi nehézségek miatt ne maradjanak ki gyermekek a magyarkúti tábor adta lehetőségek-ből.

2017-ben 709 fő gyermek, 2016-ban 1229 fő gyermek táboroztatásához járult hozzá az Önkormányzat.

Születési támogatás

A születési támogatás 2016. december 31-ig kérelemre került megállapításra Józsefvárosban érvényes lakóhellyel rendelkező újszülött gyermeket a kerületben saját háztartásában nevelő törvényes képviselő részére. Éves szinten körülbelül 400 fő jogosult erre a támogatásra, azonban 2016-ig csak a jogosultak 20 %-a vette igénybe. Annak érdekében, hogy ez a támogatási forma hatékonyabban eljusson a jogosult családokhoz, a Képviselő-testület döntése alapján 2017. január 01. napjától a támogatás nem kérelemre, hanem hivatalból kerül megállapításra. További változást jelentett, hogy a támogatásért nem a családnak kell a Polgármesteri Hivatal pénztárát felkeresnie, hanem az Önkormányzat fenntartásában lévő Józsefvárosi Szent Kozma Egészségügyi Központ alkalmazásában álló védőnők adják át az arra jogosultak részére az első családlátogatás alkalmával. A korábbi 5.000,- Ft összegű támogatás is kiegészítésre került egy 10.000,- Ft értékű ajándécsomaggal, amely az újszülött gondozásához kapcsolódó termékeket tartalmazza. Az Önkormányzat az úgynevezett „babacsomaggal” is segíti a város újszülöttjeit és családjukat a gyermeknevelés kezdeti időszakában, ezzel is kifejezve megbecsülését és családok támogatása iránti elkötelezettségét. A támogatás megállapításának változásai hatására 2017-ben 321 fő (2016-ban 70 fő) részesült a támogatásban.

Első osztályosok támogatása

Az Önkormányzat 2013. évtől kezdődően a Budapest VIII. kerületben az adott év július 15. napján érvényes lakóhellyel rendelkező kerületi vagy kerületen kívüli köznevelési intézményben tanulmányait első alkalommal megkezdő leendő első osztályos általános iskolai tanulók részére iskolakezdési támogatást nyújt.

A támogatás az Önkormányzat által meghatározott Józsefváros kártya elfogadó helyeken (papír- írószert boltokban) tárgyév december 31. napjáig beváltható 5000 Ft értékű vásárlási utalvány formájában kerül kifizetésre. Az utalványok a diákok törvényes képviselői előzetes kiértékelése mellett a Polgármesteri Hivatalban évente augusztus 01. napja és szeptember 10. napja között kerülnek átadásra. A támogatásban 2017. évben 199 kisiskolás gyermek részesült.

2.3. Gyermekétkeztetés megoldásának módjai, kedvezményben részesülőkre vonatkozó adatok

Az Önkormányzat a gyermekétkeztetést az óvodákban és iskolákban vállalkozási szerződés útján, míg a bölcsődék esetében saját főzőkonyhával biztosítja. A gyermekétkeztetés után fizetendő térítési díjak az Önkormányzat rendeleteiben kerülnek meghatározásra. 2015. szeptember 01. napjától a Gyvt. módosítása következtében a gyermekétkeztetés igénybevételére vonatkozó kedvezmények jogosultsági feltételei megváltoztak oly módon, hogy a bölcsődei, óvodai intézmények esetében az étkezést ingyenesen kell biztosítani a gyermek számára, ha rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül, tartósan beteg vagy fogyatékos vagy olyan családban él, amelyben tartósan beteg vagy fogyatékos gyermeket nevelnek, három vagy többgyermekes családban él, olyan családban él, ahol a szülő nyilatkozata alapján az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg a kötelező legkisebb munkabér személyi jövedelemadóval, munkavállalói, egészségbiztosítási és nyugdíjjárával csökkentett összegének 130%-át (2017. évben 110 224 forint,- Ft-ot), nevelésbe vették. Általános iskolai tanulók esetében ingyenes étkezést kell biztosítani a gyermeknek, ha rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül vagy nevelésbe vették, illetve azon tanulót, aki az általános iskolát követően nappali rendszerű oktatásban vesz részt és nevelésbe vették vagy utógondozói ellátásban részesül. Szakközépiskolába járó és rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő vagy három vagy több gyermeket nevelő családban élő, tartósan beteg vagy fogyatékos tanuló esetében az étkezést 50%-os kedvezményrel kell biztosítani.

2016. január 01. napjától került bevezetésre a szünidei gyermekétkeztetés rendszere. A települési önkormányzat a szünidei gyermekétkeztetést a hátrányos helyzetű gyermek és a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, halmozottan hátrányos helyzetű gyermek tekintetében a bölcsődei ellátásban, óvodai nevelésben részesülő gyermekek számára a böl-

csődei ellátást nyújtó intézmény és az óvoda zárva tartásának időtartama alatt valamennyi munkanapon köteles megszervezni, és ennek keretén belül a szülő, törvényes képviselő kérelmének megfelelő időtartamban az adott gyermek részére biztosítani. Az előbbi esetben tartozó gyermekek számára a nyári szünetben legalább 43 munkanapon, legfeljebb a nyári szünet időtartamára eső valamennyi munkanapon, az őszi, téli és tavaszi szünetben a tanév rendjéhez igazodóan szünetenként az adott tanítási szünet időtartamára eső valamennyi munkanapon köteles megszervezni, és ennek keretén belül a szülő, törvényes képviselő kérelmének megfelelő időtartamban az adott gyermek részére biztosítani. Az Önkormányzat fenntartásában működő Józsefvárosi Egyesített Bölcsődékben és Napraforgó Egyesített Óvodában nincs egységes zárva tartás évközi szünet vagy nyári szünet miatt, a feladatellátás és a napközbeni étkeztetés a szünetekben minimum egy tagintézményben folyamatosan biztosított, így az önkormányzati fenntartású bölcsődébe, óvodába járó gyermekek esetében a szünidei étkeztetés megszervezéséről nem kell gondoskodni.

A szünidei étkeztetési igényét 376 gyermek esetében jelezte a szülő, ebből: tavaszi szünetben 131 fő, nyári szünetben 120 fő, őszi szünetben 62 fő, téli szünetben 63 fő (a számok a kérelmek számát jelenti, sok gyermek több szünetben is igényelte az étkezést). Ténylegesen igénybevevő gyermekek száma: tavaszi szünet: 33 fő, nyári szünet: 43 fő, őszi szünet: 37 fő, téli szünet: 21 fő.

A központi költségvetési támogatás 2017. évi tényadatai alapján az étkezők száma 2017. évben összesen 3308 fő volt.

A központi költségvetési támogatás 2017. évi tényadatai alapján							
	étkezők teljes létszáma	ingyenes fő		50%-os fő		teljes árat fizető fő	
		3x étkező	ebéd	3x étkező	ebéd	3x étkező	ebéd
Bölcsődék	338*	257*	0	0	0	81*	0
Óvodák	1 151	902				249	
Iskolák	1 457	674	5	162	76	304	236
Rauol Wallenberg Szakközépiskola	13		3		6		4
Összesen	2959	1833	8	162	82	634	240

*A bölcsődében a gyermekélelmezés négyyszeri étkeztetés biztosítását jelenti.

3. AZ ÖNKORMÁNYZAT ÁLTAL BIZTOSÍTOTT SZEMÉLYES GONDOSKODÁST NYÚJTÓ ELLÁTÁSOK BEMUTATÁSA

3. 1. Gyermekjóléti szolgáltatás biztosításának módja, működésének tapasztalata

Az egyes szociális és gyermekvédelmi tárgyú törvények módosításáról szóló 2015. évi CXXXIII. törvény 2016. január 1-jétől hatályba lépő módosító rendelkezéseinek értelmében a család- és gyermekjóléti szolgálat, illetve központ a korábbi családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás bázisán, annak erőforrásainak hatékonyabb elosztásával, kötelező önkormányzati feladatként jött létre.

Józsefvárosi Szociális Szolgáltató és Gyermekjóléti Központ– Család- és Gyermekjóléti Szolgálat

A család- és gyermekjóléti szolgálat feladatait a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló, többször módosított 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.) és a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló, többszörösen módosított 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.), valamint a fentiek végrehajtási rendelete a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló, többször módosított 1/2000. (1. 7.) SZCSM rendelet és a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjólé-

ti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet határozza meg.

A gyermekjóléti szolgáltatás biztosításának módjai:

1. egyéni esetkezelés, szociális segítő munka,
2. tanácsadások,
3. tájékoztatás, információnyújtás,
4. közösségfejlesztő, valamint egyéni és csoportos terápiás programok (Álláskereső Klub, Pályaorientációs Klub, Kreatív klub, Álláskeresési Technikák Tréning),
5. a családokon belüli kapcsolaterősítést szolgáló közösségépítő, családterápiás, konfliktuskezelő mediációs programokhoz és szolgáltatásokhoz, valamint a nehéz élethelyzetben élő családokat segítő szolgáltatásokhoz való hozzájárulás

1. Egyéni esetkezelés, szociális segítő munka

A munkafolyamat az első interjú során az igénybevevő szükségleteinek megállapításával és a problémamegoldó alternatívák kidolgozásával kezdődik. Amennyiben a hozott vagy jelzett probléma alapján szükséges a további segítségnyújtás, a személyes gondoskodást végző együttműködési megállapodást köt a szolgáltatás igénybevevőjével.

A segítő szolgáltatás az igénybevevő otthonában, családi környezetében tett látogatásokon és az intézményben folytatott segítő beszélgetés és segítő tevékenységek útján valósul meg. Segítő munkaformák különösen a szociális esetmunka, a szociális csoportmunka és a közösségi szociális munka. A szociális esetmunkát végző személyt esetfelelősnek kell kijelölni. Az esetfelelős kíséri figyelemmel, hogy a szolgáltatást igénybe vevő személy problémája kezeléséhez igénybe vette-e az elérhető szolgáltatásokat, valamint - a szolgáltatást igénybe vevő beleegyezésével - együttműködik a más szociális és egyéb szolgáltatást nyújtó szolgáltatókkal és intézményekkel.

2. Tanácsadások

Az intézmény ingyenes tanácsadó szolgáltatásokat közvetít az igénybevevők felé egy-egy adott, a családsegítő kompetencia határát meghaladó probléma kapcsán. A szolgáltatásokat a Család- és Gyermekjóléti Központ Szolgáltatások szakmai egységének munkatársai nyújtják.

3. Tájékoztatás, információnyújtás

A szolgálat tájékoztatási feladatai körében információt nyújt az igénybe vehető ellátásokkal, támogatásokkal, jogokkal kapcsolatosan, segítséget nyújt hivatalos ügyek intézésében.

4. Közösségfejlesztő, valamint egyéni és csoportos terápiás programok

4.1. Álláskereső Klub

Helyszín: JSzSzGyK Család-és Gyermekjóléti Szolgálat Klubterme, időpont: hétfő és péntek 10-12 óra. A foglalkozás keretében a kliensek egyéni konzultáción vesznek részt, mely során felmérésre kerül helyzetük és segítséget nyújtanak számukra az önéletrajz elkészítése és a tényleges álláskeresés során.

A Klubbon alkalmanként átlagosan 2-4 ember jelenik meg, többségében középkorú férfiak. Akiknél nem tapasztalható különösebb hátráltató tényező, (pl. pszichiátriai betegség) jellemzően a második alkalom után elhelyezkednek.

4.2. Pályaorientációs Klub

Időpont: páratlan héten szerdán 15.30 és 17 óra. A klub legfontosabb célja a VIII. kerületben élő hátrányos helyzetű fiatalok, illetve felnőttek iskolába való beintegrálásának, motivációjuk növekedésének elősegítése pályaorientációs tanácsadás keretein belül.

A klub csoportos és egyéni foglalkozása 12-13 éves kortól vehető igénybe. A 2017. évben összesen 22 alkalommal került sor csoportfoglalkozásra, ahol alkalmanként 4-8 fő jelent meg. A gyerekek az egyéni tanácsadáson elmondhatják aggályait és segítséget kérhetnek a tanulással, iskolával kapcsolatos problémáik megoldásában. Az év során az 16 alkalommal került sor egyéni tanácsadásra, melyen alkalmanként 1-4 fő jelent meg.

4.3. Kreatív klub

Időpont: hétfőnként 16-18 óra között. A foglalkozások alkalmával a résztvevők kézműves foglalkozásokon vehettek részt.

4.4. Álláskeresési Technikák Tréning

A tréning 2017. október 05. napjától összesen 13 alkalommal került megszervezésre a Szolgálat szakmai egységben. Először egyéni beszélgetésre került sor annak érdekében, hogy a csoportvezetők képet kapjanak a jelöltek elképzeléseiről, motivációjáról, iskolai végzettségéről, élethelyzetéről. A tréning célja az egyének piaci munkahelyen történő elhelyezkedése, a csoportfoglalkozás ennek esélyeit növeli. A foglalkozás lehetőségével közvetlenül 13 fő ismerkedett meg 2017-ben.

5. A családokon belüli kapcsolaterősítést szolgáló közösségépítő, családterápiás, konfliktuskezelő mediációs programokhoz és szolgáltatásokhoz, valamint a nehéz élethelyzetben élő családokat segítő szolgáltatásokhoz való hozzájárulás

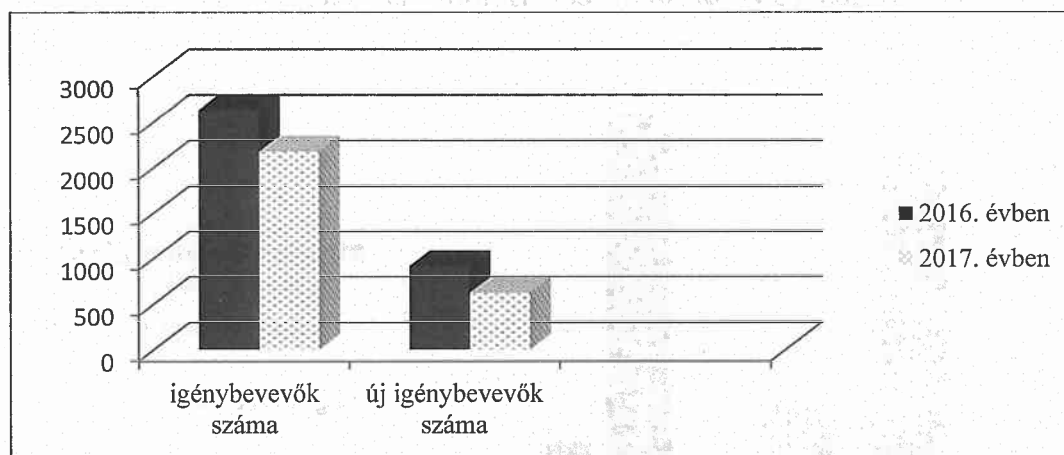
A JSzSzGyK Család-és Gyermekjóléti Szolgálat ügyfelei a szolgáltatásokat a családsegítőkön keresztül tudják igénybe venni. A 2016-tól a Szolgáltatások Szakmai Egységébe az egész intézményben egységesen használt úgynevezett szolgáltatásba közvetítő lappal történik a kiközvetítés. A családsegítő kollégák az alábbi szolgáltatások tekintetében közvetítenek ügyfeleiket problémáik hatékony és szakszerű megoldása érdekében:

- hátralékkezelési szolgáltatás,
- intenzív családmegtartó szolgáltatás,
- jogi tanácsadás,
- kapcsolattartási ügyelet,
- mediáció,
- pszichológus,
- fejlesztő pedagógus,
- mentálhigiénés tanácsadó,
- családkonzultáció, családterápia.

2017. évben összesen 886 szolgáltatásba közvetítő lap került továbbításra a Szolgáltatások Szakmai Egység felé, az alábbi megoszlás szerint:

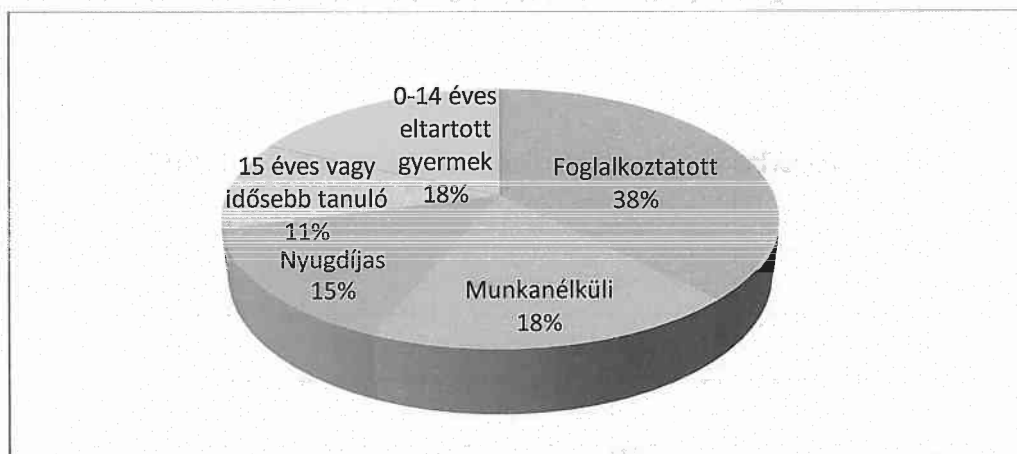
- hátralékkezelési szolgáltatásba: 503
- intenzív családmegtartó szolgáltatásba: 3
- jogi tanácsadásba: 210
- mediáció: 6
- pszichológus: 118
- fejlesztő pedagógus: 40
- mentálhigiénés tanácsadó: 1
- családkonzultációs, családterápia: 5

A család-és gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevők száma 2016. és 2017. évben

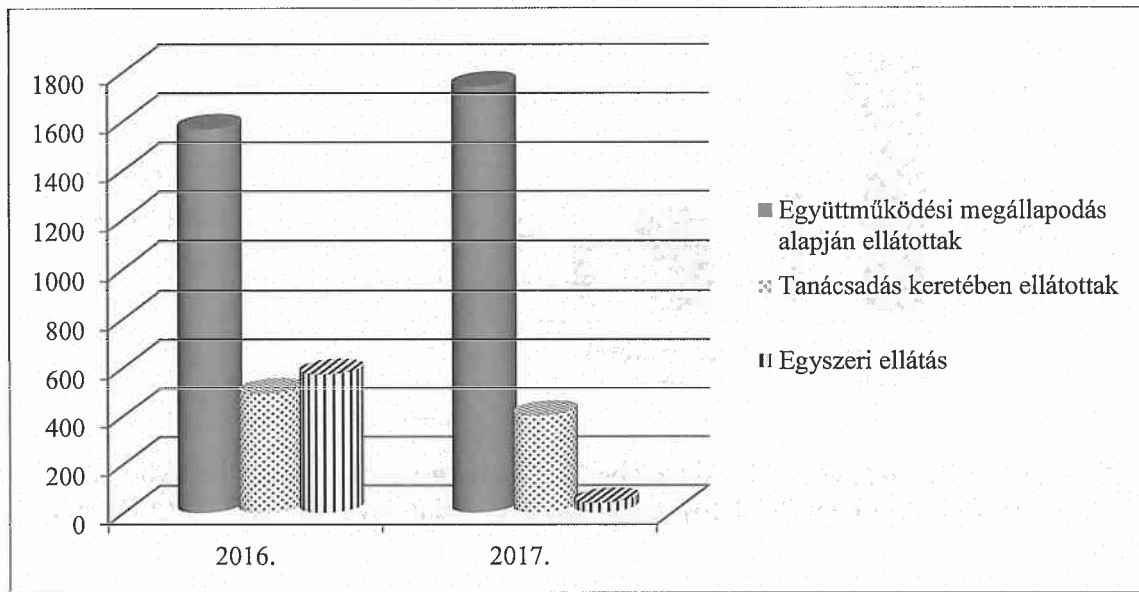

2017. január 01. napjától 2017. december 31. napjáig a szolgáltatást igénybe vevők száma: 2.178 fő (2016-ban: 2631 fő), ezek közül új igénybevevők: 623 fő (2016-ban: 914 fő).

Az együttműködési megállapodással rendelkező, gondozás alatt álló személyek gazdasági aktivitás szerinti megoszlása

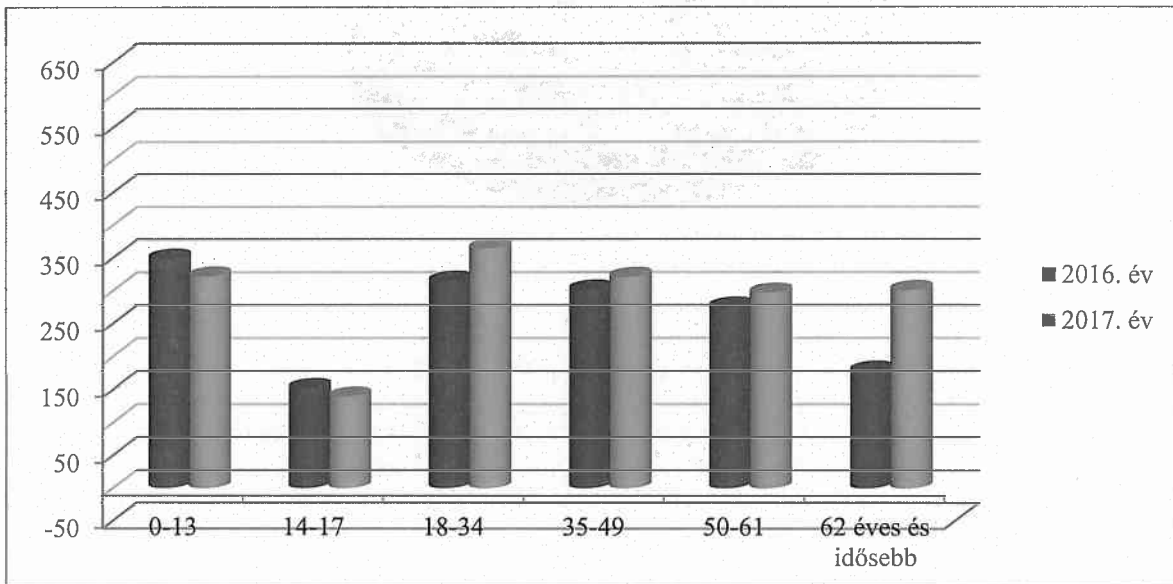

Az igénybe vevők száma ellátási forma szerint 2016-2017.

2017-ben az együtműködési megállapodás (havonta minimum 3 alkalom gondozást jelent) alapján ellátottak száma növekedést mutatott, míg az egyszeri ellátást igénybe vevők száma és a tanácsadás keretében ellátott ügyfelek (30 napos együtműködéssel) száma lecsökkent, melynek oka, hogy a legtöbb esetben a probléma kezelésére hosszabb együtműködésre volt szükség.

Igénybe vevők száma korösszetétel szerint 2016-2017.

J. M.

Család-és gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevő személyek száma elsődleges problémák szerinti csoportosításban 2016-2017.

sor-szám	A probléma típusa	személyek száma elsődleges probléma szerint 2016		személyek száma elsődleges probléma szerint 2017	
		0-17	18-	0-17	18-
		éves		éves	
01	Életviteli	102	208	88	271
02	Ebből (01) szenvedélybetegség	13	58	3	37
03	Család-kapcsolati konfliktus	27	83	42	118
04	Családon belüli bántalmazás	28	8	27	20
05	Elhanyagolás	27		47	27
06	Ebből (05): oktatási,nevelési elhanyagolás	18		31	
07	Gyermeknevelési	34	179	41	
08	Gyermekintézménybe való beilleszkedési nehézség	72		47	
09	Magatartászavar, teljesítményzavar	19		37	
10	Fogyatékoság	1	12	9	9
11	Lelki-Mentális	41	185	28	100
12	Egyéb egészségi probléma	38	79	7	184
13	Foglalkoztatással kapcsolatos	12	58	15	156
14	Anyagi (megélhetési, lakhatással összefüggő)	89	185	48	123
15	Ügyintézással kapcsolatos	4	14	13	120
16	Információkéréssel kapcsolatos	5	57	4	80
17	Egyéb			7	15
Összesen (01,03-05, illetve 07-17 sorok)		499	1068	460	1280

A Szolgálat feladata a Gyvt. alapján a gyermekek családban történő nevelésének elősegítése, a veszélyeztetettség megelőzése és a kialakult veszélyeztetettség megszüntetése, valamint a gyermekek családjából történő kiemelésének a megelőzése. Ezen túlmenően kezdeményezi és elősegíti a családjából prevenciók céljával kiemelt gyermekek családjának gondozását.

A gyermekjóléti szolgáltatás feladata:

- a gyermeki jogokról és a gyermek fejlődését biztosító támogatásokról való tájékoztatás, a támogatásokhoz való hozzájutás segítése,
- a családtervezési, a pszichológiai, a nevelési, az egészségügyi, a mentálhigiénés és a káros szenvedélyek megelőzését célzó tanácsadás vagy az ezekhez való hozzájutás megszervezése,
- a szabadidős programok szervezése,
- a hivatalos ügyek intézésének segítése.

A gyermekjóléti szolgáltatás feladata a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében

- a veszélyeztetettséget észlelő és jelzőrendszer működtetése, a nem állami szervek, valamint magánszemélyek részvételének elősegítése a megelőző rendszerben,

- a veszélyeztetettséget előidéző okok feltárása és ezek megoldására javaslat készítése,
- a jelzőrendszeri tagokkal való együttműködés megszervezése, tevékenységük összehangolása.

A fent felsorolt feladatellátás sok esetben összemosódik az Szt. szerinti feladatellátással, hisz gyermekes családok esetében a támogatásokhoz való hozzájutás segítése, tájékoztatás, a szabadidős programok szervezése vagy akár hivatalos ügyek intézésében nyújtott segítség éppúgy feladata a Szolgáltatnak, mint azoknál a háztartásoknál, ahol nincs kiskorú gyermek.

A Gyvt. által felsorolt feladatok közül az egyik legfontosabb a veszélyeztetettséget észlelő és jelzőrendszer működtetése.

A jelzőrendszeri felelős feladatai és 2017. évben végzett szakmai tevékenysége

- a jelzésre köteles szervezeteket felhívja jelzési kötelezettségük írásban történő teljesítésére,
- tájékoztatja a jelzőrendszerben részt vevő további szereplőket és az ellátási területén élő személyeket a veszélyeztetettség jelzésének lehetőségéről,
- fogadja a beérkezett jelzéseket, koordinálja a családsegítők munkáját,
- az intézkedések tényéről tájékoztatja a jelzést tevőt, feltéve, hogy annak személye ismert, és ezzel nem sérti meg a Gyvt. szerinti zárt adatkezelés kötelezettségét,
- a beérkezett jelzésekről és azok alapján megtett intézkedésekről heti rendszerességgel jelentést készít a család- és gyermekjóléti központnak,
- a jelzőrendszeri szereplők együttműködésének koordinálása érdekében esetmegbeszélést szervez, az elhangzottakról feljegyzést készít,
- egy gyermek, egyén vagy család ügyében a kijelölt járási jelzőrendszeri tanácsadó részvételével, lehetőség szerint az érintetteket – beleértve az ítéltőképesége birtokában lévő gyermeket – és a velük foglalkozó szakembereket is bevonva esetkonferenciát szervez,
- éves szakmai tanácskozást tart és éves jelzőrendszeri intézkedési tervet készít,
- a kapcsolati erőszak és emberkereskedelem áldozatainak segítése érdekében folyamatos kapcsolatot tart az Országos Kríziskezelő és Információs Telefonszolgálattal.

A Szolgálathoz 2017. évben 1022 esetben érkezett jelzés, az alábbiak szerint:

	Megnevezés	0–17 évesekkel kapcsolatosan megküldött jelzések száma	Nagykorú (18 éves és idősebb) személyekkel kapcsolatosan megküldött jelzések száma
1.	Egészségügyi szolgáltató	42	12
2.	- ebből védőnői jelzés	26	
3.	Személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatók	84	21
4.	Kisgyermek napközbeni ellátását nyújtók	7	
5.	Átmeneti gondozást biztosítók	9	3
6.	Köznevelési intézmény	309	10
7.	Rendőrség	53	25
8.	Ügyészség, bíróság	4	9

9.	Pártfogó felügyelői szolgálat	1	1
10.	Egyesület, alapítvány, egyházi jogi személy	4	1
11.	Áldozatsegítés és kárenyhítés feladatait ellátó szervezet		1
12.	Állampolgár, gyermek érdekeit képviselő társadalmi szervezet	26	23
13.	Önkormányzat, jegyző, gyermekjogi képviselő, betegjogi képviselő	30	96
14.	Gyámhivatal	188	63
15.	Összesen (01 és 03–14 sorok összege)	757	264
16.	A jelzésekkel érintett személyek száma (nem halmozott adat)	376	189

Esetmegbeszélések és esetkonferenciák megszervezése:

2017-ben 44 esetben került sor esetkonferenciára, összesen 25 esetben a gyermek védelembe vételére tettek a szakemberek javaslatot, 17 esetben továbbra is alapellátást javasoltak egyéb speciális szolgáltatás igénybevételének megajánlásával (családterápia, mediáció, Intenzív Családmegtartó Szolgáltatás, Gyermek Átmeneti Otthona). Egy esetben a szakemberek a kiskorú gyermek súlyos veszélyeztetése miatt a gyermek ideiglenes hatályú elhelyezését tartották indokoltnak. Szakmaközi megbeszélés 17 esetben történt, ahol egy esetben a szakemberek a kiskorú gyermek súlyos veszélyeztetése miatt a gyermek nevelésbe vételét tartották indokoltnak, 16 esetben a gyermek védelembe vételére tettek a szakemberek javaslatot. Az éves szakmai tanácskozásra 2017. január 25. napján a Kesztyűgyár Közösségi Házban került sor, melynek a megszervezésében a jelzőrendszeri felelős is aktívan részt vett.

Az éves szakmai tanácskozást követően a jelzőrendszeri felelős elkészítette az éves intézkedési tervet. Az intézkedési tervnek megfelelően 6 szakmaközi megbeszélésre került sor az év folyamán, melyek legfontosabb célkitűzése az intézmény és a jelzőrendszer tagjainak hatékonyabb együttműködése, a szakmai munka színvonalának emelése.

Józsefvárosi Szociális Szolgáltató és Gyermekjóléti Központ – Család- és Gyermekjóléti Központ

Hatósági tevékenységhez kapcsolódó feladatok

A gyermekjóléti alapellátás célja, hogy az alapellátás hozzájáruljon a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődésének, jólétének, a családban történő nevelésének elősegítéséhez, a veszélyeztetettség megelőzéséhez és a kialakult veszélyeztetettség megszüntetéséhez, valamint a gyermek családjából történő kiemelésének a megelőzéséhez. Az alapellátás keretében nyújtott személyes gondoskodást - lehetőség szerint - a jogosult lakóhelyéhez, tartózkodási helyéhez legközelebb eső ellátást nyújtó személynél vagy intézményben kell biztosítani. Mindezek alapján elsősorban a Józsefvárosban életvitelszerűen élő gyermekeknek és családjuknak nyújtanak segítséget.

Feladatai:

A Gyvt. alapján fő feladatuk a gyermekjóléti szolgáltatás:

- a gyermekek családban történő nevelésének elősegítése,
- a veszélyeztetettség megelőzése,
- a kialakult veszélyeztetettség megszüntetése,
- a gyermekek családjából történő kiemelésének a megelőzése, a családjából kiemelt gyermekek szüleinek gondozását, illetve nevelésbe vétel megszűnése esetén az utógondozói feladatok ellátása.

Az Szt. alapján a családsegítés keretében biztosítani kell:

- a szociális, életvezetési és mentálhigiénés tanácsadást,
- az anyagi nehézségekkel küzdők számára a pénzbeli, természetbeni ellátásokhoz, továbbá a szociális szolgáltatásokhoz való hozzájutás megszervezését,
- a szociális segítőmunkát, így a családban jelentkező működési zavarok, illetve konfliktusok megoldásának elősegítését,
- a közösségfejlesztő programok szervezését, valamint egyéni és csoportos készségfejlesztést,
- a tartós munkanélküliek, a fiatal munkanélküliek, az adósságterhekkel és lakhatási problémákkal küzdők, a fogyatékossgal élők, a krónikus betegek, a szenvedélybetegek, a pszichiátriai betegek, a kábítószer-problémával küzdők, illetve egyéb szociálisan rászorult személyek és családtagjaik részére tanácsadás nyújtását,
- a kríziskezelést, valamint a nehéz élethelyzetben élő családokat segítő szolgáltatásokat,
- a nagy létszámú intézmények átalakítását követően támogatott lakhatást igénybe vevők utánkövetését biztosító esetmenedzseri feladatokat.

A Család- és Gyermekjóléti Központ a gyermekjóléti szolgálatnak az általános szolgáltatási feladatain túl, a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedésekhez kapcsolódó, a gyermekek védelmére irányuló tevékenységet lát el, amelynek keretében:

- kezdeményezi a gyermek védelembe vételét vagy súlyosabb fokú veszélyeztetettség esetén a gyermek ideiglenes hatályú elhelyezését, nevelésbe vételét,
- javaslatot készít a veszélyeztetettség mértékének megfelelően a gyermek védelembe vételére, illetve a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtására, a gyermek tankötelezettsége teljesítésének előmozdítására, a gyermek családjából történő kiemelésére, a leendő gondozási helyére vagy annak megváltoztatására, valamint a gyermek megelőző pártfogásának mellőzésére, elrendelésére, fenntartására és megszüntetésére,
- együttműködik a pártfogó felügyelői szolgálattal és a megelőző pártfogó felügyelővel a bűnisméltés megelőzése érdekében, ha a gyámhatóság elrendelte a gyermek megelőző pártfogását,
- a családjából kiemelt gyermek visszahelyezése érdekében szociális segítőmunkát koordinál és végez - az otthont nyújtó ellátást, illetve a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatást végző intézménnyel együttműködve - a család gyermeknevelési körülményeinek megteremtéséhez, javításához, a szülő és a gyermek közötti kapcsolat helyreállításához,
- utógondozást végez a gyermek családjába történő visszailleszkedéséhez,
- védelembe vett gyermek esetében elkészíti a gondozási-nevelési tervet, szociális segítőmunkát koordinál és végez, illetve a gyámhatóság megkeresésére a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásához kapcsolódó pénzfelhasználási tervet készít;

Gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedéshez kapcsolódó feladatok

Kiskorú veszélyeztetettségének megelőzése vagy annak kialakulása esetén a szociális segítőmunka során elsődlegesen úgynevezett alapellátás keretei között teszik meg a szükséges lépéseket a megszüntetés érdekében. A szociális segítőmunka során az úgynevezett alapellátás keretei között ezen tevékenységet elsősorban a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat családsegítői végzik, de azokban az esetekben, ahol hatósági intézkedéssel érintett gyermek is él a családban, ott az esetmenedzserek alapellátási tevékenységet is ellátnak. A gondozási folyamat során az esetmenedzserek felmérik a család szükségleteit, igényeit és egyrészt szociális segítő munkával, másrészt különböző szolgáltatásokba való közvetítéssel nyújtanak segítséget a felmerülő problémák megoldásában. A gyermekek, családok gondozása során szerzett tapasztalatok alapján elmondható, hogy Józsefvárosban továbbra is problémát jelent a családok hátrányos szociális helyzete, az anyagi nehézségek, az életviteli problémák, valamint a gyakran előforduló családi konfliktusok. Az okok azonban a legtöbb esetben halmozottan jelentkeznek, egy-egy gyermek, család esetében több ok is megjelenik.

Veszélyeztetett kiskorúak száma a veszélyeztetettség fő oka szerint 2017-ben

Nevelési	91
Életviteli	178
Családi konfliktus	59
Szülő(k) betegsége	7
Fizikai bántalmazás	17
Fizikai elhanyagolás	10
Kortársak negatív hatása	7
Lakáskörülmények	72
Munkanélküliség	4
Drogfogyasztás	6
Alkoholfogyasztás	1
Csavargás	2
Tankötelezettség elmulasztása	125

Fontos kiemelni a fizikai bántalmazások és elhanyagolások számát, mely 17, illetve 10 gyermeket érintett a 2017-es évben. A családon belüli bántalmazások zömében szülő általi, azonban előfordul egyéb rokon, hozzátartozó által is. A családon kívüli bántalmazás esetében minden esetben felnőtt által történt a bántalmazás. Az elhanyagolás tekintetében túlnyomórészt fizikai jellegű, azonban nagy számban jelenik meg lelki jellegű bántalmazás is. Az elhanyagolás az esetek döntő többségében a szülő által történik.

A családban történő nevelkedés elősegítése keretében segítséget adnak a családnak a gyermek átmeneti gondozáshoz történő hozzájutásában, és ezzel egyidejűleg a kiváltó ok megszüntetésében. A Központ 2017 évben 24 esetben kezdeményezte gyermek felvételét a Gyermek Átmeneti Otthonába elsősorban lakhatási problémák, valamint a szülő igazolt távolléte miatt. A lakhatási problémákkal küzdő kliensek egy része nem átmeneti otthoni elhelyezésben látja problémája megoldását, így nem ezen intézményi típusokba való elhelyezésben kér segítséget, ezen szolgáltatással nem kíván élni, hosszabb távú megoldást kínáló, önálló lakhatási lehetőséget szeretnének. 2017 évben 6 család elhelyezése történt meg átmeneti otthoni elhelyezéssel, 11 család időközben megoldotta a lakhatási problémáját.

Az intézményben 2017 évben működő krízislakásokban történő elhelyezésre vonatkozóan a Központ egy esetben élt javaslattal.

A Család- és Gyermekjóléti Központ nagy hangsúlyt fektet a prevenciós szabadidős programok szervezésére. Átlagosan 10-15 gyermek élt a Központ által kínált, a szabadidő hasznos eltöltésére irányuló lehetőségekkel.

A veszélyeztetettség megelőzése érdekében a Szakmai Egység együttműködik más személyekkel, intézményekkel, kezdeményezi és összehangolja a szervezetek, személyek részvételét a jelzőrendszerben. Az észlelő és jelzőrendszer tagjai 2017-ben is számos jelzést küldtek a területben élő kiskorúakkal kapcsolatban. Nagyon fontos a családok életében jelen lévő intézmények, szolgáltatások munkájának, tevékenységének összehangolása, az érintettekkel közös cél meghatározása, feladatok, irányok, kompetenciák tisztázása. Ennek érdekében a jelzett időszakban 19 alkalommal került sor – Szakmai Egység általi szervezésben – esetkonferenciára. Ezek mellett a Központ rendszeresen részt vett a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat által szervezett esetkonferenciákon, illetve más intézmények által szervezetteken is összesen 44 alkalommal. Szakmaközi megbeszélést a Szakmai Egység 13 alkalommal kezdeményezett.

**A jelzőrendszeri tagoktól érkezett jelzések a jelzés típusa szerint 2017 évben:
(441 jelzés, érintett személyek száma 285)**

Egészségügyi szolgáltató	22 (ebből védőnő 12)
Személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatók	27
Kisgyermek napközbeni ellátását nyújtók	3
Átmeneti gondozást biztosítók	16
Köznevelési intézmények	268
Rendőrség	53
Pártfogó felügyelői szolgálat	2
Áldozatsegítés és kárenyhítés feladatait ellátó szervezet	3
Önkormányzat, jegyző	4
Állampolgár	20
Járási hivatal gyámhivatala	18
Közüzemi szolgáltatók	1
Bíróság, ügyészség	4

A jelzőrendszeri tagoktól érkezett jelzések a jelzés tartalma szerint 2017-ben:

iskolai hiányzás – 50 óra alatt	99
iskolai hiányzás – 50 óra felett	117
családi – kapcsolati konfliktus	2
családon belüli bántalmazás	21
gyermekintézménybe való beilleszkedési nehézség	1
gyermeknevelési	3
információkérés	1
lakhatási	8
magatartászavar, teljesítményzavar	10
magántanulói státusz	28
átmeneti otthon beköltözés	7
átmeneti otthon kiköltözés	5
bűncselekmény elkövetése	45
egészségi probléma	13
életviteli	30

életviteli - szenvedélybetegség	14
elhanyagolás – oktatási, nevelési	7
elhanyagolás	25
felvétel gyermekek átmeneti otthonába	2
kerületbe költözés	3

Összesen 441 jelzés érkezett a jelzőrendszeri tagoktól, legmagasabb számban a köznevelési intézményektől 268 jelzés, melyek nagy része az igazolatlan iskolai hiányzásokra (50 óra alatt 99, 50 órát meghaladó 117 jelzés), magatartásbeli problémákra vonatkozott. Az előző évekhez képest jelentősen csökkent a gyámhivatalokból érkezett jelzések száma (2016 évben 45, 2017 évben 18), melynek oka, hogy a jelzések túlnyomó részét a Család- és Gyermejköltségi Szolgálat alapellátás keretein belül kezeli. Nagy számban érkezik a rendőrség részéről is jelzés, melynek tartalma többségében bűncselekmény elkövetése (53 jelzés), néhány esetben családon belüli bántalmazás, életvitel, elhanyagolás. Az elmúlt években egyre inkább tapasztalható, hogy a rendőrség aktív jelzőrendszeri taggá vált.

Azokban az esetekben, amikor az alapellátás keretein belül nem sikerült a felmerült gyermekvédelmi problémát megoldani a Szakmai Egység a veszélyeztetettség mértékének megfelelően, a veszélyeztetettség megszüntetése érdekében javaslatot tesz hatósági intézkedésre. Javaslattételeik során a gyermek bántalmazástól, elhanyagolástól való védelemhez való jogát, a saját családjában történő nevelkedéshez és családi kapcsolatainak megtartásához, ápolásához való jogát, valamint a gyermek véleményét kell elsősorban figyelembe venni.

A gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedések fajtái:

- a) a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet fennállásának megállapítása,
- b) a védelembe vétel,
- c) a családba fogadás,
- d) az ideiglenes hatályú elhelyezés,
- e) a nevelésbe vétel,
- f) a nevelési felügyelet elrendelése,
- g) az utógondozás elrendelése,
- h) az utógondozói ellátás elrendelése,
- i) a megelőző pártfogás elrendelése.

A Szakmai Egység az alábbi hatósági tevékenységet kezdeményezheti:

- védelembe vétel,
- ideiglenes hatályú elhelyezés,
- nevelésbe vétel.

Megtett javaslatok száma 2016-2017.

	2016. évben	2017. évben
Védelembe vétel	152	106
Megelőző pártfogás	8	6
Családba fogadás	16	28
Ideiglenes hatályú elhelyezés	19	29
Harmadik személynél történő elhelyezés	15	9
Nevelésbe vétel	78	44
Gondozási hely megváltozása	-	2

A gondozott gyermekek száma:

2017. december 31-én 689 gyermek és fiatal korú volt nyilvántartva aktív ügyfélként.

Alapellátás keretében 179 (154 család) gyermeket gondoztak. Fontos megjegyezni, hogy Szakmai Egység csak azon gyermekek esetében végez alapellátási tevékenységet, ahol hatósági intézkedéssel érintett gyermek is él a családban. Védelembe vétel keretében 309 gyermeket (194 család) gondoztak.

234 olyan nevelésbe vett gyermek családjában él életvitelszerűen a VIII. kerületben, akikkel aktív szociális segítő munkát tudtak végezni.

Utógondozottként 8 gyermek, ideiglenes hatállyal elhelyeztként 43 gyermek (38 család) van nyilvántartva.

Családbafogadás keretében 90 gyermek és családja számára nyújtottak segítséget.

A JSzSzGyK-CsGyK 2016 - 2017. évi gondozási tevékenysége

	Tartós nevelt/családba fogadott	Átmeneti nevelt	Ideiglenes hatállyal elhelyezett	Utógondozás	Védelembe vétel	Alapellátás
2016. év	49	104	40	6	286	319
2017. év	90	234	43	8	309	179

Fontos kiemelni, hogy a kettős szociális segítőmunka elkerülése érdekében azokban az esetekben, amikor egy családon belül van hatósági intézkedéssel érintett gyermek is, ott valamennyi gyermek gondozását, illetve a család segítségét az esetmenedzser végzi.

A gondozott esetek száma folyamatosan változik év közben az esetmenedzseri folyamatok lezárása, az ügyfelek nagykorúvá válása, a tartózkodási hely megváltoztatása, illetve az új esetek jelzésének következtében. Minden év végén áttekintésre kerül valamennyi iratanyag, a gondozási-nevelési terveket szükség szerint kiértékelik és az indokolt lezárási folyamatokat elvégzik.

Szakmai tevékenységek (2017.)

Megnevezés	Szakmai tevékenységek száma (halmozott)
Szociális segítő tevékenység	5665
Családlátogatás	2197
Esetkonferencia, szakmaközi megbeszélés	76
Esetmegbeszélés	45
Egyéni gondozási-nevelési terv	117
Örökbefogadással kapcsolatos intézkedés	0
Tárgyalás (nevelésbe vétel felülvizsgálat)	15
Tárgyalás (védelembe vétel felülvizsgálat)	53
Tárgyalás (védelembe vétel)	105
Egyéb hatósági tárgyalás	24
Környezettanulmány készítése	226

Feladatok védelembe vétel esetén

Védelembe vétel során hatósági intézkedéssel a gyámhatóság kötelezi a családot a veszélyeztető tényező megszüntetésére, valamint az esetmenedzserrel történő együttműködésre.

A kirendelt, családsegítést végző munkatárs (esetmenedzser) a védelembe vétel jogerőre emelkedését követő 15 napon belül egyéni-gondozási tervet készít. A terv elkészítésébe bevonja a gyermeket, a szülőt és más, a veszélyeztettség megszüntetése, a probléma megoldása szempontjából érintett személyt, szakember(ek)e)t. Az esetmenedzser az egyéni gondozási-nevelési tervet 1 év időtartamra készíti. A szülő és a gyermek által megismert tervet az esetmenedzser megküldi a védelembe vételt elrendelő gyámhivatalnak. Az esetmenedzser ellátja a védelembe vételt szükségessé tevő okok megszüntetésére irányuló, esetvezetéssel kapcsolatos szervezési, koordinációs, adminisztratív feladatokat. A védelembe vételt a gyámhivatal 1 évre rendeli el. Ennek leteltét követően vagy szükség szerint rendkívüli felülvizsgálat keretében történik meg a gyermekvédelmi intézkedés eredményének vizsgálata.

Feladat megelőző pártfogás esetén

A bűncselekmény vagy az elzárással is sújtható szabálysértés elkövetése miatt indult védelembe vétel iránti eljárásban vagy a már fennálló védelembe vétel mellett a nyomozó hatóság jelzése alapján van lehetőség a megelőző pártfogás elrendelésére. Erre abban az esetben kerül sor, ha pártfogó felügyelői szolgálat által készített, a gyermek veszélyeztetettségének bűnmegelőzési szempontú kockázatértékelése közepes vagy magas kockázatot állapított meg.

A gyámhivatal megkeresésére az esetmenedzser javaslatot tesz a gyermek megelőző pártfogásának mellőzésére, elrendelésére, fenntartására, megszüntetésére.

Elrendelés esetén a megelőző pártfogó felügyelő és az esetmenedzser együttműködik a segítő folyamat során.

A gyámhatóság - kérelemre és a megelőző pártfogó felügyelő vagy a Központ javaslatára bármikor, hivatalból évente - felülvizsgálja a megelőző pártfogás alatt álló gyermek védelembe vétele és megelőző pártfogása fenntartásának indokoltságát. A megelőző pártfogás megszüntetése akkor indokolt, ha a gyermek legalább fél éve fennálló megelőző pártfogása eredményesen eltelt, célja megvalósult és a gyermek magatartása kedvező irányba változott.

Feladat nevelésbe vétel esetén

A gyámhatóság a gyermek nevelésbe vételére irányuló eljárása során feltárja azokat a körülményeket, amelyek a szülőt akadályozzák a gyermek nevelésében és a veszélyeztetettség elhárításában. A Központnak az eljárás során fontos szerepe van, ők készítik el a környezettanulmányt, mely tartalmazza a nevelésbe vételre vonatkozó szakmai javaslatot is, valamint becsatolásra kerülnek az előzményi iratok is. A gyámhatóság az eljárás során tárgyalást tart, ahol döntés születik az intézkedés szükségességéről. A nevelésbe vétel fenntartásának szükségességét évente, 3 év alatti gyermek esetében 6 havonta tárgyalás keretében vizsgálják felül. A nevelésbe vételt követően és annak minden felülvizsgálata előtt az esetmenedzserek a gyermeket a gondozási helyén felkeresik és tájékoznak beilleszkedéséről, valamint a gyermek látogatásának lehetőségeiről.

A családjából kiemelt gyermek visszahelyezésének elősegítése, utógondozás

A Központ feladatai közé tartozik a családból kiemelt gyermek visszahelyezését célzó szociális segítőmunka, melyet az esetmenedzserek egyéni gondozási terv alapján végeznek. Ennek során szorosan együttműködnek a szakszolgálatokkal, gyermekotthonokkal, gyermekvédelmi gyámokkal, illetve a szülőkkel a család gyermeknevelési körülményei megteremtésének, javításának, gyermek visszahelyezésének elősegítése, illetve a szülő és a gyermek közötti kapcsolat helyreállítása érdekében. Gyámhivatali határozat alapján ellátja a családba visszahelyezett gyermek utógondozását is.

3.2. Gyermek napközbeni ellátásának, gyermekek átmeneti gondozásának biztosítása, ezen ellátások igénybevétele és az ezzel összefüggő tapasztalatok

3.2.1. Gyermekek napközbeni ellátása

A Józsefvárosi Egyesített Bölcsődék (továbbiakban: JEB) hét tagintézményében összesen 492 férőhelyen biztosítja az illetékességi területén lakó-, illetve tartózkodási hellyel rendelkező családban nevelkedő, a szülők munkavégzése, betegsége vagy egyéb ok miatt ellátatlan gyermek nappali felügyeletét, gondozását, nevelését, napközbeni gyermekjóléti alapellátás keretében napos bölcsődei szolgáltatásként.

A Tücsök-lak Bölcsőde tagintézmény biztosítja a sajátos nevelési igényű (SNI) gyermekek korai rehabilitációs és rehabilitációs célú nevelését és gondozását. 2017. évben 8 fő SNI-s gyermek nappali ellátását biztosította az intézmény.

A szakértői és rehabilitációs bizottság szakvéleménye alapján a fogyatékos gyermek legfeljebb hatéves koráig, a fejlődését biztosító korai fejlesztésben és gondozásban vagy fejlesztő felkészítésen vehet részt a bölcsődében. Az egész napos tevékenység a különleges gondozási igény kielégítését szolgálja csoportos vagy egyéni formában. Az egyéni fejlesztések érdekében a fejlesztő-tornaszobában heti rendszerességgel a foglalkozásokat a Fővárosi Pedagógiai Szakszolgálat VIII. kerületi Tagintézményének gyógypedagógusai vezetik.

2017. évben a bölcsődék feltöltöttsége átlagosan 87,3 %-os (2016-ban 87,7 %) volt, mely éves szinten 430 fő beíratott (2016-ban 431 fő) gyermeket jelent, a gondozási napok száma a normatív támogatásnál figyelembe vehető 10 napos hiányzási adatokra figyelemmel összesen 86.044 (2016-ban 88.684). A teljesült gondozási napokat figyelembe véve a kerületi bölcsődék 76 %-os (2016-ban 78,3 %) kihasználtsággal működtek.

A bölcsődei gondozás-nevelés célja a gyermek testi-lelki harmóniájának, kiegyensúlyozott fejlődésének elősegítése. A bölcsődei nevelés-gondozás az érzelmi fejlődés, a szocializáció és egészséges életmód megalapozása. Minden bölcsőde saját főzőkonyhával rendelkezik. Nagyon fontos a gyermekek egészséges táplálása, az életkornak megfelelő étrend biztosítása, melynek érdekében a szakorvosi ajánlás mellett a különböző igényeket is (diétás, vallási, illetve étel allergia szempontokat) figyelembe veszik. Az étlapok összeállítása a JEB alkalmazásában álló szakképzett dietetikus, a bölcsődei gyermekorvos, az ételmezésvezető és a bölcsődevezető közös egyeztetésével történik.

A Bölcsődékben minden gyermek családias légkörben, saját képességei szerint fejlődhet, megtapasztalhatja a szabad játék örömét, élmény és fantázia világa gazdagodhat. A bölcsődébe járó gyermekekből a családjaikkal együttműködve, személyiségi jogaik tiszteletben tartása mellett, a világra nyitott, önálló, a közösségi együttélés alapvető szabályait elfogadó gyermekek nevelésére törekszenek. Az ünnepek megtartása, a népszokások, hagyományok, a múlt értékeinek megőrzése és beépítése a mindennapokba nagyon fontos nemcsak a családok, hanem a Bölcsődék életében is.

A játék a gyermek legfontosabb tevékenysége, melyhez biztosítani kell az elmélyült, nyugodt, kreativitást fejlesztő játéktevékenységet, az ehhez szükséges játékeszközöket. Ennek érdekében 2017. évben kültéri játékok beszerzésre került sor a Tücsök-lak Bölcsődében, nagymozgást fejlesztő eszközöket kapott mind a 7 tagintézmény, továbbá tornaszoba kialakításra került a Mini-Manó és a Babóca Bölcsődében. Ezen kívül parketta cserére, elektromos sütő és egyéb konyhai eszközök beszerzésére, öltözőszekrények és kisgyermeknevelői székek, udvari játéktároló ház vásárlására és a mosoda felújításra, ajtó cserékre és radiátor felújításokra került sor. A Játékvár Bölcsődében megújultak a csoportszobák bútorai is.

Az Önkormányzat és a JEB nagy hangsúlyt fektet nemcsak a felújítási munkálatokra, az eszközök beszerzésekre, hanem a szakemberek fejlesztésére is. A bölcsődei szakemberek folyamatos képzésben részesülnek, amit munkájuk során a kisgyermekkel való foglalkozások alkalmával hasznosítani tudnak. Ilyen képzések pl. multikulturális érzékenyítő tanfolyam a kisebbségi és más nemzetiségi kisgyermekkel foglalkozók körében, bűnmegelőzési és áldozatvédelmi előadás, bábjátékozás, zenei képzések, bölcsődei nevelés-gondozással kapcsolatos szakmai ismeretek bővítése, anyanyelvi neveléssel kapcsolatos hasznos ismeretek, a család és gyermekjóléti szolgáltatás által működtetett észlelő-és jelzőrendszer folyamatairól szóló témák. 2016. január 1. napjától a bölcsődék aktívan részt vesznek a Kábítószerügyi Egyeztető Fórum munkájában is.

2017. évben a JEB munkacsoportjai tovább folytatták a munkájukat:

- A Belsőképzés munkacsoport célja, hogy a JEB munkatársai jobban megismerjék egymást, illetve egymás munkáját, átvegyenek jó gyakorlatokat, ötleteket, hosszú távon pedig kidolgozásra kerüljön a szakmai protokoll. A munkacsoport különböző témákban rendszeres látogatásokat, megfigyeléseket szervez a bölcsődékben.
- Az Irodalmi munkacsoport feladata a kisgyermeknevelők képzése, a szülők tájékoztatása, segítése a gyermekek szakmailag helytálló irodalmi nevelésében. A csoportban az erre a célra rendszeresített faliújságokon és személyesen ajánlott kortárs és népi irodalmi művek ismertetése történik. Minden bölcsődéből egy kisgyermeknevelő vesz részt a munkacsoport feladataiban. A csoport munkáját az ELTE Tanító- és Óvóképző Kar adjunktusa vezeti, segíti. A projekt szakmai támogatása céljából nagyszabású könyvbeszerzésre került sor, 746 darab gyermekkönyv került megvásárlásra 27 féle kiadványból a tagintézmények számára.

Az Intézményből 2017. évben a Digitális Honfoglalás nagyszabású projekt indult el. A Leonardo 41. Alapítvány a JEB szakmai támogatásával kezdett bele egy Magyarországon eddig egyedülálló kutatásba: a 0-4 éves korosztály digitális eszközhasználatának vizsgálatába. Az intézmény segítségével toborzott résztvevő szülők attitűdvizsgálati kérdőív és mélyinterjú keretében adnak képet arról a folyamatról, ahogy gyermekük bevezetésre kerül a digitális világba. A kutatás részeként angol nyelvű szakmai cikkek magyar nyelvre való fordítása mellett honlap és közösségi média megjelenés által támogatva kerül népszerűsítésre a projekt. Az 50 fő körében végzett vizsgálat eredményeit Bölcsődék Napján fogják bemutatni a dolgozók részére, majd publikálják azokat. A projektet hosszú távra tervezik folytatni.

A zenei nevelést érintő projekt indítása érdekében 2017-ben minden tagintézmény részére hangszerkészletek beszerzésére került sor. A szakmai elveket szem előtt tartva kétféle készletet állítottak össze, amelyek a 12-24 hónapos és a 24-36 hónapos gyermekek számára nyújtanak a korosztályuknak megfelelő zenei élményeket. Az egyedi készletekből minden bölcsőde 3 összeállítást kapott, hogy a lehető legtöbb gyermek részesülhessen a ritmushangszerek nyújtotta örömben, mely megalapozhatja későbbi zenei érdeklődésüket.

A 2017. év díjakban is gazdag volt az intézmény számára. Első alkalommal az Év Felelős Foglalkoztatója 2017. díj átadó ünnepségén érte megismerését a JEB-et, amikor a közsféra kategóriában első helyezést ért el a benyújtott pályázatuk. Ugyancsak november hónapban vehették át a Zalabai Gábor díjat, melyet az esélyegyenlőségért végzett munkája miatt nyert el a Biztos Kezdet Gyerekház.

A JEB bölcsődéit - a magas szakmai színvonal elismeréseként - több oktatási intézmény is választotta gyakorlati helyszínének. Fontos, hogy a majdani kisgyermeknevelő kollégák tanulmányaik idején a legmagasabb színvonalú oktatásban részesüljenek, melynek része a megfelelő szakmai gyakorlat. A bölcsődékben dolgozó szakemberek igyekeztek tudásuk és szakmai tapasztalataik átadásával segíteni a diákokat.

A JEB a duális képzés bevezetésével a kisgyermeknevelő hallgatókkal kötött szerződés keretén belül biztosít gyakorlati képzést. 2017. évben 86 fő kisgyermeknevelő tanuló végezte gyakorlatát a JEB-nél. Egyéb oktatási intézmények hallgatói számára is gyakorlati helyszínként szolgáltak a bölcsődék pl. ELTE-TOK kisgyermeknevelő hallgatói, Apor Vilmos Katolikus Főiskola hallgatói, de lehetőséget biztosítanak a szakközépiskolák diákjainak önkéntes munkájára is. Rendszeresen látogatnak a Gyermekkert Bölcsődébe a SOTE dietetikus hallgatói, a Játékvár Bölcsődébe a SOTE védőnő hallgatói. A Tücsök-lak Bölcsőde konyha részlegének megtekintése céljából a NÉBIH élelmiszerbiztonsági szakembere rendszeresen körbevezeti a SOTE dietetikus hallgatóit az intézményben.

2017. évben is megtartotta éves ülését az Érdekképviselői Fórum, melynek célja a gyermekek érdekeit szem előtt tartva a törvényes képviselők, a JEB és a fenntartó képviselőinek együttműködése a bölcsődei ellátással kapcsolatban felmerülő panasz, probléma esetén. Az ülésen megválasztásra kerültek a Fórum új tagjai és az Érdekképviselői Fórum szabályzata is felülvizsgálatra és elfogadásra került.

A bölcsődei ellátásért a gyermek törvényes képviselőjének térítési díjat kell fizetnie. A térítési díj mértékét önkormányzati rendelet szabályozza. 2012. április 01. napjától a bölcsődei gondozás keretein belül az étkezésen felül a gondozás után is térítési díj kérhető. A térítési díj megfizetéséhez a szülők a Gyvt-ben meghatározott kedvezményeket vehetik igénybe:

- a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő családok mentesülnek az étkezési díj és a gondozási díj fizetése alól. Számukra a bölcsődei ellátás térítésmentes,
- a 3 vagy több gyermeket nevelő családok mentesülnek az étkezési díj, és a gondozási díj fizetése alól. Számukra a bölcsődei ellátás térítésmentes,
- a tartósan beteg vagy fogyatékos gyermeket nevelő családok mentesülnek az étkezési díj, és a gondozási díj fizetése alól. Számukra a bölcsődei ellátás térítésmentes,
- azok a családok, amelyekben a szülő nyilatkozata alapján az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg a kötelező legkisebb munkabér személyi jövedelemadóval, munkavállalói, egészségbiztosítási és nyugdíjjáradékkal csökkentett összegének 130%-át (2017. évben: 110.224- Ft) mentesülnek az étkezési díj fizetése alól.

Azon családok, ahol az egy főre jutó jövedelem 70.000,- Ft-nál kevesebb, a gondozás térítési díjmentes. Ezen jövedelemhatár felett sávosan került meghatározásra a fizetendő térítési díjak mértéke.

A JEB által biztosított önként vállalt szolgáltatások

Térítési díj ellenében:

- időszakos gyermekfelügyelet

Térítésmentesen:

- játszóház, - családi délután
- fejlesztő eszközök, alapvető gyermekgondozási eszközök kölcsönzése,
- prevenciós fejlesztő programok, pszichológus tanácsadás,
- otthoni gyermekgondozás,
- Biztos Kezdet Gyerekház.

Időszakos gyermekfelügyelet

A szülő elfoglaltságának idejére, néhány órára kérheti gyermeke felügyeletét a bölcsőde nyitvatartási idejében. Az időszakosan gondozott kisgyermek felvehető normál bölcsődei csoport üres férőhelyére. Az igénybe vevők száma 2017. évben 17 fő volt, 3.793 órában, 2016. évben 26 fő volt, 6.814 órában.

Játszóház – Családi délután

Játszóház, családi délutánok keretében lehetősége volt a szülőknek a bölcsődei étellel való ismerkedésre, a nagyobb gyermekeknek kreatív foglalkozásokon való részvétellel, illetve az apróbb gyermekek részére mozgásfejlesztő játékok kipróbálására.

2017. évben tavasszal és ősszel, szombati napokon 15 óra és 18 óra között, a Babóca Bölcsődében és a Fecsegő-tipegők Bölcsődében került megszervezésre ez a program. A családok körében nagyon kedvelt lehetőség, minden alkalommal kb. 12-14 család (20-22 fő gyermek) vett részt helyszínenként.

Fejlesztő eszközök, alapvető gyermekgondozási eszközök kölcsönzése

A hátrányos helyzetű családban nevelkedő gyermek gondozásához szükséges eszközök kölcsönzésének lehetőségét biztosítja a JEB. A térítésmentes eszközkölcönzés a kisgyermeket nevelő családok körében rendkívül népszerű, amit a családgondozójuk, védőnőjük, otthoni kisgyermeknevelőjük segítségét kérve vesznek igénybe. 2017. évben leggyakrabban babakocsira, kiságyra volt szükség. A leltári készleten lévő eszközparkok bővülnek annak érdekében, hogy minél korszerűbb, egyszerűen kezelhető felszerelési tárgyat tudjanak biztosítani a rászorulóknak.

A Gyerekházba járó szülők szakkönyveket is kölcsönözhetnek, melyek gyermek nevelésről, foglalkoztatásról, fejlesztésről, a családi élet különböző nehézségeiről szólnak. A rendszeresen ide látogató édesanyák időnként alapvető gyermekgondozási eszközöket is kérnek, pl. orrszívót, hőmérőt.

Prevenációs fejlesztő programok, pszichológus tanácsadás

A kisgyermekek fejlődésmenete különböző. A gyermek első három éve, amikor a járás, beszéd, gondolkodás kialakul, nagy fontossággal bír. A nem megfelelő fejlődés következtében a kisgyermek a későbbiekben beilleszkedési, tanulási zavarokkal küzdhetnek. Különböző fejlesztő tevékenységekkel, prevenációs céllal segíthető a gyermekek átlagos fejlődésmenete. A prevenációs fejlesztő programok előre meghatározott időszakokban a JEB szakmai szervezeti egységeiben működtek.

2017. évben a mozgásterapeuta szakember összesen 38 alkalommal mozgásfejlődést elősegítő programot tartott. A szülők számára szóló irodalmi, mese módszertani előadás sorozat 8 alkalommal került megszervezésre. Betegségmegelőzés témában összesen 8 alkalommal, az egészséges táplálkozást elősegítő előadás szintén 8 alkalommal került megtartásra.

A gyermekfogászati alapellátás szakemberei előadásokat tartottak, illetve szűrővizsgálatokat végeztek a bölcsődékben.

A Gyermekkert Bölcsődében és a Katica Bölcsődében a Fővárosi Pedagógiai Szakszolgálat Beszédjavító Intézetének szakemberei heti rendszerességgel tartottak foglalkozásokat.

Pszichológus tanácsadás

A kisgyermek magas színvonalú gondozása és nevelése, az ellátás minőségének javítása érdekében pszichológusi szolgáltatás vehető igénybe minden bölcsődében, havonta előre meghatározott időpontokban. A pszichológus munkájával támogatja mind a bölcsődébe járó családokat, mind a bölcsődében dolgozó szakembereket. A családok támogatása egyéni és csoportos tanácsadás, a bölcsődei dolgozók segítése személyiségfejlesztő és esetszabó csoportok formájában történik. A program előre meghatározott időszakokban a JEB szakmai szervezeti egységeiben működik. Leggyakrabban felmerülő kérdéskörök:

- szülő-gyermek kommunikáció,
- szülői szerepek,
- gyermeki dackorszak, önállósodás, akarat,
- szobatisztaság,

- alvási és étkezési szokások,
- fontos „lépcsőfokok” a kisgyermek fejlődésében,
- kötődési-leválási problémák, önállóságra nevelés,
- testvérféltékenység.

Otthoni gyermekgondozás

Az otthoni gyermekgondozás alapvető célja, hogy segítséget nyújtson az arra rászoruló családoknak iker szülés esetén vagy ha a szülő betegsége miatt nem képes a gyermek gondozására. A szolgáltatás gyakoriságát és időtartamát a család igényei határozták meg. Otthoni gyermekgondozás szolgáltatás a hét minden napján szükség szerint került biztosításra szakképzett munkatárs segítségével, a családban élő hatéves kor alatti gyermekeket érintve a gyermek törvényes képviselőjével kötött írásos megállapodás alapján. A szakmai munka tartalma a gyermek életkorához, egészségi állapotához igazodó gondozás-nevelés, felügyelet.

2017. évben összesen 1.287 órában 338 alkalommal, alkalmanként 4 óra időtartamban látták el feladataikat a kisgyermeknevelők.

Biztos Kezdet Gyerekház (JEB székhelyén)

Az Önkormányzat önként vállalt feladatellátás keretében biztosítja az elsősorban hátrányos helyzetű vagy halmozottan hátrányos helyzetű, óvodáskort még el nem ért gyermekek egészséges fejlődésének biztosítását támogató, fejlődési megtorpanásokat észlelő, a szülői kompetenciákat erősítő, társadalmi felzárkózást segítő prevenció szolgáltatást. A Biztos Kezdet Gyerekház biztosít a gyermekek számára képesség-kibontakoztató foglalkozást, állapotfelmérést, fejlesztést. A szülők számára biztosítja a foglalkozásokon a gyermekkel együtt történő részvételt, személyiség- és kompetenciafejlesztést célzó, valamint egyéb preventív célú programokon, közösségi rendezvényeken történő részvétel lehetőségét. A helyi szükségleteknek megfelelően a szülők részére védőnői, orvosi, dietetikusi, egyéb külsős meghívott szakemberek általi tanácsadásokat, konzultációs lehetőséget biztosít, szülői csoportos beszélgetéseket szervez. Különböző módszerek alkalmazásával segíti a szülőket, hogy visszajelzéseket kapjanak a gyermekkel való kommunikációjukról, nevelési módszereikről. 2017. évben a Gyerekházat rendszeresen igénybe vevők száma 921 fő volt, ez átlagosan heti 17,69 fő gyermeket jelentett. 2017. évben 12,7%-kal magasabb volt a kihasználtság, mint 2016. évben. Az igénybevevő családok nagy része nehéz anyagi körülmények között él, alacsony jövedelemmel és nem megfelelő lakáskörülményekkel rendelkezik.

A kora gyermekkori fejlődési elmaradások felismerésén túl a Gyerekház alapvető feladatának tekinti, hogy azonnal helyben, a szülőkkel együttműködve biztosítsa a szükséges segítséget. A gyógypedagógus mozgásterapeuta 40 alkalommal, 29 esetben végzett szűrést és készítette el, majd korrigálta a gyermekek egyéni fejlesztési tervét. A JEB további külső szakembereket biztosított 57 alkalommal a Gyerekháznak a színvonalasabb szakmai munka megvalósításához: védőnő, pszichológus, ELTE oktató, orvos, dietetikus.

A Gyerekház működésének fontos pillérei a közösségi rendezvények, ezek a mindennapokban a születésnapok, jeles ünnepek megtartását jelenti, a nagyobb szabású rendezvények esetében pedig alkalmat teremt arra, hogy a Gyerekházba nem járó, azt még nem ismerő helyi családok is megszólításra kerüljenek (pl.: Gyereknap; Varázslatos karácsony). 2017-ben ismét megszervezésre került 17 család és 25 gyermek részére a magyarkúti üdülés, mely színvonalas programokat (kirándulás, szabadtéri játékokat, fürdési lehetőség, szabadtéri sütögetéssel egybekötött beszélgetés, papírszínházi előadás) biztosított a résztvevők számára. Az egyhetes tábor kiváló lehetőség a szülőkkel történő mélyebb kommunikáció, megismerés eléréséhez, mely a társadalmi integrációt, a szülő szerepek kialakítását támogatja és a korai iskolaelhagyást előzi meg.

3.2.2. Gyermek átmeneti otthona

A gyermekek átmeneti gondozása keretében - kivéve, ha a gyermek átmeneti gondozását családok átmeneti otthona biztosítja - a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését elősegítő, az életkorának, egészségi állapotának és egyéb szükségleteinek megfelelő étkeztetéséről, ruházattal való ellátásáról, mentálhigiénés és egészségügyi ellátásáról, gondozásáról, neveléséről, lakhatásáról kell gondoskodni. A gyermekek átmeneti otthona szolgáltatás az ideiglenes jelleggel nehéz helyzetbe került családok gyermekeinek átmeneti gondozását vállalja fel - melynek során az otthonba került 0-18 éves korú gyermekek részére teljes körű ellátást, az anyagi lehetőségekhez mérten a kulturálódást, játékot, a szabadidő hasznos eltöltését is biztosítja.

A Gyermekek Átmeneti Otthonának (továbbiakban: Otthon) működési területe Budapest Főváros VIII. kerület közigazgatási területe, valamint Belváros-Lipótváros Budapest Főváros V. Kerület Önkormányzatával kötött ellátási szerződés alapján egy férőhely, Budapest Főváros VI. Kerület Terézváros Önkormányzatával, továbbá Budapest Főváros II. Kerületi Önkormányzatával kötött ellátási szerződés alapján egy-egy férőhely biztosított a megjelölt kerületek rászoruló gyermekei részére.

Az ellátás részeként a gondozott gyermekek számára biztosításra kerül a jogszabályban foglaltaknak megfelelően naponta az életkoruknak megfelelő legalább ötszöri - legalább egy alkalommal meleg - az egészséges táplálkozás követelményeinek megfelelő étkezés, szükség esetén az évszaknak megfelelő ruházat, a mindennapos tisztálkodáshoz szükséges dolgok, a tanulóhoz szükséges tanszerek és egyéb iskolai felszerelések. A gondozott gyermekek részére - amennyiben rendelkezik diákigazolvánnyal - biztosított a közlekedéshez szükséges bérlet, a személyes és telefonos kapcsolattartás lehetősége a szülőkkel, továbbá a gyermekek a jogszabályban meghatározott mértékben havonta zsebpénzt kapnak.

A bekerülést kiváltó okok egyéni és sajátosak, a gyermekek beköltözését követően ennek megfelelően egyénre/családra szabottan külön foglalkoznak az egyes esetekkel. Elsődleges feladat a gondozás megkezdésekor a gyermekek biztonságos elhelyezése, valamint a jogszabályban meghatározott teljes körű ellátás biztosítása, majd a gyermekek családjukba történő hazagondozása. A célcsoport a kerületben élő, valamint az ellátási szerződéses kerületekben különböző szociális, egészségügyi és mentális problémák miatt átmenetileg krízis helyzetbe került családok és gyermekeik. Az átmeneti gondozást kiváltó okok közül 2017-ben is a gyermekes családok lakhatási problémái, valamint a szülők egészségügyi problémái miatt bekerült gyermekek száma volt a legmagasabb.

Az Otthon munkatársainak legfőbb eszközei a klasszikus szociális munka alapján a családlátogatás, a szülőkkel való személyes - lehetőség szerint heti többszöri - konzultáció és egyéni beszélgetés. Az intézmény pszichológusa heti két alkalommal, fejlesztőpedagógusa heti egy alkalommal tartózkodik az Otthonban, de esetenként a gyermekek fejlesztése a JSzSzGyK-CsGyK Körös utcai telephelyén valósul meg. Adott a lehetőség a családterápiát vállalóknak arra, hogy képzett szakemberek segítségével próbálják meg problémáikat feltárni, azokkal megküzdni.

Általános feladatok

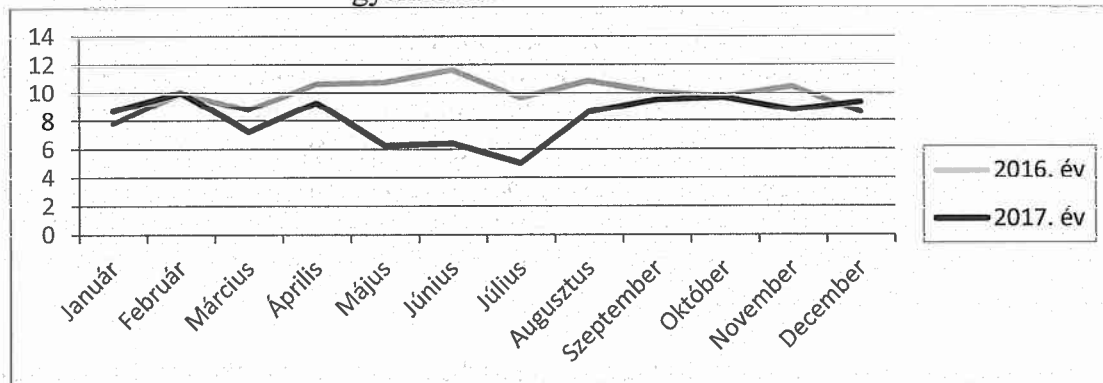
Az Otthonba bekerült gyermekek nagy része a JSzSzGyK-CsGyK és a JSzSzGYK-CsGySz szakmai egységei kezdeményezése alapján kerültek felvételre, de saját döntésre is kereste már fel szülő az Otthont, hogy segítséget kérjen, illetve az utóbbi években a Budapest Főváros Kormányhivatala VIII. kerületi Hivatal Gyámügyi Osztály is irányított családokat az Otthonba. 2017-ben 24 esetben a Józsefvárosi Család- és Gyermekjóléti Központ, 6 gyermek esetében a Józsefvárosi Család- és Gyermekjóléti Szolgálat, 7 esetben a V. kerület Belvárosi CSGYK (ebből 4 esetben védelemben vétel során kötelezték a törvényes képviselőt az ellátás igénybevételére), 1 esetben a VI. kerület Terézvárosi CSGYK (ez esetben a család VIII. kerü-

leti állandó bejelentett lakcímmel rendelkezett, ezért az ellátási szerződésben foglalt feltételek nem álltak fenn), 1-1 esetben (összesen 6) pedig az BFKH III. ker. Gyámhivatala, a Józsefvárosi Egyesített Bölcsődék, az SOS Krízis Alapítvány és a Menedékház Alapítvány, illetve a Support Humán Segítő és Szolgáltató Alapítvány Családok Átmeneti Otthona és szülő kezdeményezték gyermekek felvételét az Otthonba.

Gondozási napok számának alakulása 2016 - 2017. évben

	2016.	2017.
Hónapok	Gondozási napok	Gondozási napok
Január	244	271
Február	290	282
Március	273	224
Április	322	279
Május	335	193
Június	351	192
Július	302	155
Augusztus	340	267
Szeptember	303	286
Október	305	301
November	317	263
December	268	290
Összesen:	3650	3003

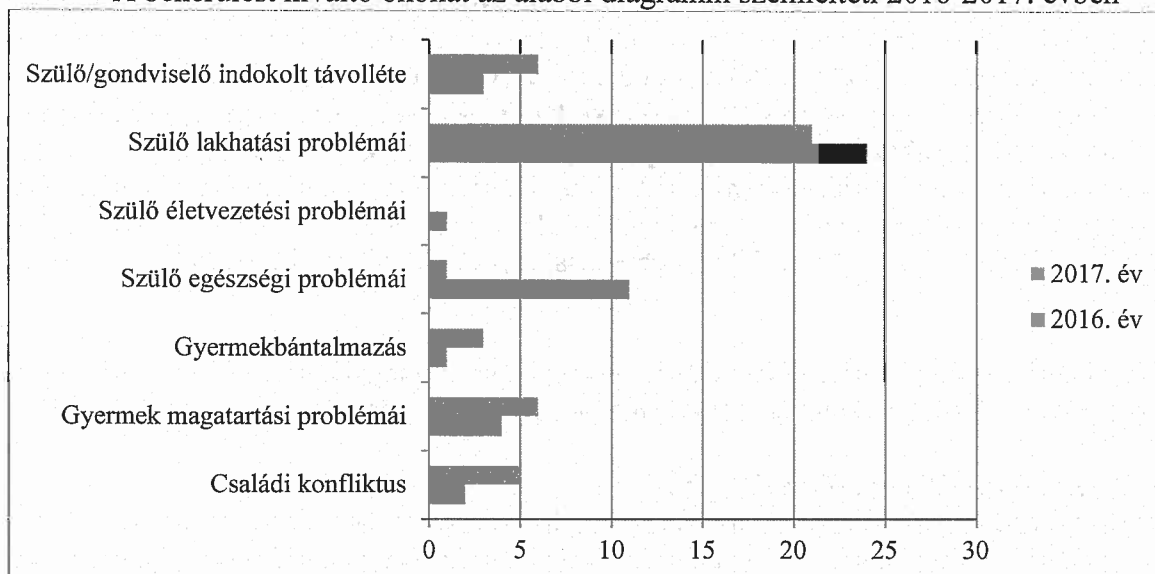
Gondozásba vett gyermekek számának alakulása 2016-2017. évben

A 2017. évben a gondozási napok száma összesen 3003 volt, mely 12 hónapra vetítve 8 fő ellátott gyermek átlaglétsszámot jelent, ez 2 fő csökkenést jelent a 2016. évhez képest (3650 gondozási nap és 10 fő) viszonyítva. A gondozottak létszáma viszont majdnem ugyanannyi (44 fő), mint 2016-ban (46 fő), ami azt jelenti, hogy 2017-ben körülbelül ugyanannyi gyermek, de kevesebb időt töltött átmeneti gondozásban, vagyis gyorsult a hazagondozás időtartama.

2017-ben 36 Józsefvárosi lakcímmel rendelkező gyermeket gondoztak. Az elmúlt 2 éven belül 5 gyermek került vissza az Otthon gondozásába. Az ellátási szerződések alapján bekerülő három kerületből 4 család 7 gyermeke került gondozásba.

A bekerülést kiváltó okokat az alábbi diagramm szemlélteti 2016-2017. évben

2017-ben mindösszesen 4 gyermek került gyermekvédelmi szakellátásba nevelésbe vétellel, akik közül hárman nevelőszülőkhöz, egy gyermek pedig Gyermekotthonba került elhelyezésre. Védelembe vétel 19 gyermek esetében volt a gondozás időszakában elrendelve. Korcsoport szerinti megoszlás szerint a legnagyobb arányban az alapfokú iskolás (6-13 éves – 20 fő) lakók és a kamaszkorú gyermekek (14-17 éves – 11 fő) voltak, 3 év vagy az alatti életkor esetében 7 fő részesült átmeneti gondozásba, továbbá 4-5 év közötti gyermek közül 6 fő.

Az utóbbi években egyre gyakrabban kéri olyan gyermekek felvételét, akik - egészségügyi vagy egyéb okok miatt - speciális vagy különleges szükségletűek és közösségbe nehezen - vagy egyáltalán nem integrálhatóak. Az Otthon gondozásában előfordult pszichiátriai háttérrel rendelkező, rendszeresen pszichoaktív gyógyszeres kezelés alatt álló gyermek, figyelemhiányos hiperaktivitás-zavarral küszködő gyermek, akinek autizmus spektrum zavar súlyosbította az állapotát, volt hallás- és látássérült gondozott is.

Az Otthon a JSzSzGyK-CsGySz és JSzSzGyK-CsGyK egységeivel napi kapcsolatban áll, rendszeres a tájékoztatás a szakmai módszertani egyeztetés, a családkról/gyermekekről szerzett napi tapasztalatok átadása, a család komplex ellátás a gyermek mihamarabbi hazagondozása érdekében. Az átmeneti gondozásba bekerült kiskorúak körül jelen lévő nevelési-oktatási, és egyéb közintézményekkel (iskolák, óvodák, bölcsődék Nevelési Tanácsadó), háziorvossal, védőnővel minden esetben megtörtént a kapcsolatfelvétel és rendszeres a konzultáció a gyermekeket érintő kérdésekben. Azokban az esetekben, ahol a gyermek második alkalommal került be a Gyermekotthonba – a jogszabályi rendelkezéseknek megfelelően - az illetékes Gyámhivatal értesítése is megtörtént.

A köznevelési intézmények visszajelzései is pozitívak az otthonban elhelyezett gyermekek tanulmányai, magatartása, higiénés állapota, iskolába időben történő megérkezése, felkészültsége stb. tekintetében a bekerülést követően.

[Handwritten signature]

3.3 Lakhatási problémák megoldásában történő közreműködés

Krízislakások

A 2017. évben is 4 krízislakást tartott fent az Önkormányzat, melyekben a lakhatásuk miatt válsághelyzetbe került vagy átmenetileg hajléktalanná vált családok elhelyezése biztosított 4 hónapos időtartam(ok)ra kötött szállásszerződéssel maximum egy éven keresztül. A gondozásban töltött időszakban a család előtakarékosodik és családgondozói segítséggel felkészül az önálló életvitel kialakítására és a szükséges anyagi erőforrások megteremtésére. A Krízislakásban töltött idő alatt a családnak nem kell fizetnie sem lakbért, sem közüzemi költségeket a biztonságos kimenet és a család anyagi helyzetének megerősödése érdekében (a költségeket a JSzSzGyK fedezi). A 4 lakásban 2017. évben összesen 4 család (15 fő, melyből 7 fő kiskorú) lakott.

A krízislakások jelenlegi formájukban 2017. december 31-én megszűntek, 2018. január 01-től az újonnan nyíló Családok Átmeneti Otthonának lettek a külső férőhelyei, illetve telephelye.

Lélek Program családos közösségi szállás

Az Önkormányzat önként vállalt feladatként, alaptevékenysége keretében fenntartja a 2011. évben indított Józsefvárosi Lakhatási, Életviteli, Lelki-segítségnyújtási, Egzisztencia-teremtési Közösségi Programot (LÉLEK-Program), melynek célja a Józsefvárosban hajléktalanná vált személyek komplex rehabilitációja, a hajléktalanságból kivezető út megteremtése, a lakhatási lehetőség fokozatos biztosítása, a hajléktalanok számára visszailleszkedés a munka világába.

A feladatellátás 2013. október 01. napjától kiszélesítésre került oly módon, hogy a Program célcsoportja kibővült a Józsefvárosban élő gazdaságilag önálló, a gyermek nevelésére alkalmas és rajtuk kívül álló okból lakhatási krízishelyzetben lévő családokkal. A családok a Szerdahelyi utcai épületben kapnak elhelyezést legfeljebb 1 évig, mely szükség esetén maximum 6 hónappal meghosszabbítható. A Programban részt vevőknek a Programból történő kivezetése érdekében önkormányzati bérlakások kerültek felújításra az Önkormányzat saját forrásából, valamint az Emberi Erőforrások Minisztériumának támogatásából.

A LÉLEK Programban 2017-ben 8 család vett részt, 11 szülő és 17 gyermek. 4 család szolgálati lakásban, 4 család a Családos Közösségi Szálláson él. 2017. évben 44-en jelentkeztek a Családos Közösségi Szállásra (ebből 17 jelentkező nem felelt meg a program feltételének). 2 új család felvétele és 1 család egyesítés valósult meg a programban már résztvevő ügyfélnél.

Családok Átmeneti Otthona

Az Önkormányzat 2012-ben ellátási szerződést kötött az SOS Krízis Alapítvánnyal. Az Alapítvány kezdetben – szükség esetén - 4 fő számára biztosított férőhelyet intézményében, 2016 szeptemberétől a megkötött ellátási szerződésben foglaltak alapján 8 fő családok átmeneti otthoni elhelyezése volt biztosított.

Az ellátási szerződés terhére 4 család került elhelyezésre 2017 első felében, ebből egy család (1 felnőtt + 1 gyermek) 2017. márciusában kiköltözött az Otthonból, illetve egy másik család (1 felnőtt + 2 gyermek) 2017 szeptemberében hagyta el az intézményt. A másik két család ellátása az év végéig folyamatos volt, ez 2 felnőtt és 2 gyermek ellátását fedte le.

4. A FELÜGYELETI SZERVEK ÁLTAL GYÁMHATÓSÁGI, GYERMEKVÉDELMI TERÜLETEN VÉGZETT SZAKMAI ELLENŐRZÉSEK TAPASZTALATAINAK, TOVÁBBÁ A GYERMEKJÓLÉTI ÉS GYERMEKVÉDELMI SZOLGÁLTATÓ TEVÉKENYSÉGET VÉGZŐK ELLENŐRZÉSÉNEK ALKALMÁVAL TETT MEGÁLLAPÍTÁSOK BEMUTATÁSA

Az Állami Számvevőszék „A gyermekvédelem intézményrendszerének ellenőrzése - A személyes gondoskodást nyújtó központi és önkormányzati fenntartók feladatellátásának ellenőrzése” elnevezésű ellenőrzést folytatta le a Budapest Józsefvárosi Önkormányzatnál, mely a 2011 és 2015 közötti időszakot érintette. Az ellenőrzés célja annak értékelése volt, hogy a gyermekek védelmét biztosító, személyes gondoskodást nyújtó intézmények központi és önkormányzati fenntartói kialakították-e az intézményrendszer országos és helyi szintű jogi szabályozását, a fenntartók az illetékességi körükbe tartozó gyermekvédelmi ellátások kapcsán jogkörüket szabályszerűen gyakorolták-e, az ágazati irányítást ellátó miniszter és a fenntartók a gyermekvédelmi intézményrendszer átalakításával kapcsolatos feladataiknak, kötelezettségeiknek eleget tettek-e. Az ÁSZ vizsgálat az Önkormányzat esetében néhány jogi szabályozásból eredő hiányosságra mutatott rá, mely alapján a vonatkozó önkormányzati rendeletek felülvizsgálata megtörtént.

Felügyeleti szervek által a 2017. évben szakmai ellenőrzés a Család- és Gyermekjóléti Központban és a Józsefvárosi Egyesített Bölcsődéknél nem történt.

5. JÖVŐRE VONATKOZÓ JAVASLATOK, CÉLOK MEGHATÁROZÁSA

- a) Jelzőrendszer hatékonyabb működtetése, melynek kapcsán kiemelten fontos a személyes kapcsolatfelvétel a jelzőrendszeri tagokkal, illetve nagyobb hangsúly fektetése a kiscsoportos szakmaközi megbeszélések során egy-egy területen (pl. egészségügy) jelentkező problémák átbeszélésére.
- b) Még több számú szakmai megbeszélés, intézménylátogatás szervezése, továbbképzéseken, szakmai fórumokon való részvétel.
- c) Hazagondozást elősegítő szociális munka erősítése (ennek érdekében a gondozási helyeken történő látogatások, valamint az esetkonferenciák/esetmegbeszélések számának növelése, aktívabb kapcsolat a gyermekvédelmi gyámokkal, gyermekotthonokkal, nevelőszülői hálózattal).
- d) Családban jelentkező nevelési problémák és hiányosságok káros hatásainak enyhítése céljából újabb foglalkozások bevezetése (pl. pályaorientációs klub, filmklub).

6. GYERMEKKORÚ ÉS FIATALKORÚ BŰNELKÖVETÉSEK, MEGELŐZÉS

A „Bűnmegelőzés és Áldozatsegítés Budapesten, Józsefvárosi Modellprogrammal” című projekt 2013 tavasza óta működik, célja, hogy egyfajta védőhálót képezzen az áldozattá válás elkerülése, a potenciális áldozatok védelme, és az áldozatok segítése érdekében, illetve hatékonyabbá tegye az áldozatokkal kapcsolatba kerülő szervezetek munkáját. A gyermek-és fiatalkorú bűnelkövetővé és áldozattá válásának megelőzésében jelentős szerepe van a családnak, a gyermek-és ifjúságvédelemnek, az oktató- és nevelő intézményeknek, civil szervezeteknek, a helyi koordináció megteremtésében az önkormányzatoknak és a rendőrségnek. A program összeköttetést biztosít a rendőrség, a kormányhivatalok, az önkormányzatok és a civil szervezetek között, ennek köszönhetően az áldozat bármelyik szervezetnél kér segítséget, teljes körű támogatást kap. A kerületben kiemelten fontos a legkiszolgáltatottabb korosztályok, az idősek és gyermekek védelme – hiszen ők vannak leginkább kitéve az áldozattá válás veszélyeinek.

A program az alábbi prioritás szerint határozza meg a bűnmegelőzés főbb beavatkozási területeit:

- a gyermek- és fiatalkori bűnözés megelőzése,
- prevenciós tevékenység végzése;
- a potenciális gyermek-, illetve fiatalkorú áldozatok körében;
- a települések biztonságának fokozása;
- az áldozattá válás megelőzése, a bűncselekmények áldozatainak segítése és védelme;
- a családon belüli erőszak megelőzése;
- a bűnismétlés megelőzése.

A Budapesti Rendőr-főkapitányság VIII. kerületi Rendőrkapitányság (a továbbiakban: Rendőrkapitányság) Bűnügyi Osztálya, és a Közrendvédelmi Osztály állománya kiemelt figyelmet fordított a 2017. évben is a gyermekek és fiatalkorúak ellen, valamint az általuk elkövetett bűncselekmények gyors észlelésére, orvoslására.

2017. évben a Rendőrkapitányság kezdeményezte az iskolákkal és óvodákkal a szorosabb kapcsolat felvételt és ennek eredményeképpen több alkalommal az iskola rendőrei, bűnmegelőzési előadó, közlekedési előadó előadásokat tartottak, illetve játékos vetélkedőket szerveztek, amelyek rendkívül sikeresek voltak a gyermekek és nevelőtestületek körében is.

A Rendőrkapitányságon az iskolai bűnmegelőzési tanácsadó 2013. év óta végzi munkáját. A tanácsadó rendszeresen tartott előadást a kerületi közép és általános iskolákban. Az előadások témái változatosak, a korosztályt érintő problémákra helyezik a hangsúlyt, különös tekintettel az internet, illetve a kábítószer veszélyeire.

A BRFK Bűnmegelőzési Osztálya által összeállított, a pedagógusokat és a szülőket célzó előadássorozat a kerület összes általános iskolájában bemutatásra került, igen nagy sikert aratott.

A Rendőrkapitányságon 2017-ben is működött „A szülők és a családok a Rendőrség kiemelt partnerei a kábítószer-bűnözés megelőzésében” program, melynek célja, hogy a 12-18 éves gyermeket nevelő szülők lehetőséget kapjanak a kapcsolatfelvételre egy olyan személlyel, aki kellő ismerettel rendelkezik a kábítószer-bűnözéssel, kábítószer- és pszichoaktív szerek használatával kapcsolatosan felvilágosítást tud nyújtani. A rendőri szakma iránt érdeklődő roma fiataloknak 2017. évben is nyílt napot szerveztek a Rendőrkapitányságon. Nagy sikerrel került megtartásra a baleset-megelőzési előadás. Számos nyílt napot tartottak óvodások, általános iskolások és középiskolás korú gyermekek részére. Kerékpáros ügyességi pályán az akadályok leküzdésére, tesztlapok kitöltésére került sor verseny keretében. A kiváló eredményt teljesítő gyerekek ajándéktárgyakkal kerültek jutalmazásra. A korábbi évekhez hasonlóan 2017. évben is meghirdetésre került a gyermekrajz pályázat a kerületi óvodások és általános iskolás alsó tagozat diákjai részére, „Józsefváros, ahogy én látom” címmel. Az általános iskolás felső tagozatos gyermekek részére filmpályázatot hirdettek ugyanezen címmel. A több tucatnyi pályamű közül a legjobb alkotások készítőit ajándékcsoomaggal jutalmazták.

A Rendőrkapitányság részt vesz a Józsefvárosi Kábítószerügyi Egyeztető Fórum munkájában. A kerületben folyamatosan csökkenő tendencia figyelhető meg a kábítószerrel kapcsolatos bűncselekmények regisztrálása tekintetében. Havonta szervezett akció keretén belül felszámolásra került a kábítószer terjesztő helyek nagy része, melynek köszönhetően a fogyasztói magatartás is csökkent, mely nagyban köszönhető az erre a célra létrehozott akciócsoportnak. A Rendőrkapitányság A Fórum prevenciós és közbiztonsági munkacsoportjának is a tagja, melyekben komoly szakmai tapasztalattal rendelkező kollegájukkal képviseltetik magukat.

Az Önkormányzattal közösen került megszervezésre a III. Józsefvárosi Rendőrnapi kb. 1.000 óvodás és alsó tagozatos iskolás gyermek részvételével. Az Önkormányzat anyagi támogatást nyújtott a sportnap és az évvégi rendezvény megrendezéséhez.

Áldozatok és elkövetők

A családoknak mindig is nagy szerepe volt a gyermekek Én-képének formálásában. A fiatalok bűnelkövetők többsége olyan hátrányos helyzetű, marginális családi környezetből származik, ahol a szociális problémák, a szegénység, a munkanélküliség meghatározó élményt jelentenek személyiségformálódásuk során. A stabil családi háttér csökkenti a fiatalok körében a deviáns viselkedési formák kialakulásának esélyét.

A szülők felelőssége mellett a köznevelési intézményekben dolgozó pedagógusoknak is nagy szerepe van az életmódjukban deviáns jellegzetességeket mutató (például alkohol és drogfogyasztás, csavargás, iskolakerülés, szabálysértés elkövetése, stb.) fiatalok viselkedésének figyelemmel kísérésében. Fontos az iskolában tartózkodó, de kriminogén faktor által érintett kiskorúak tanórai keretek között történő megszólítása és ez által a gyermekek kriminalizálódásának megelőzése, az erőszakmentes konfliktuskezelésre való felkészítése. Alapproblémának tekinthető gyermekvédelmi szempontból a tanítási időben és esti órákban csavargó, intézetből és családból tartósan távol lévő gyermekek felkutatása. A gyermekek és fiatalok számára az egyik legkézenfekvőbb, személyiségük fejlődése szempontjából is legideálisabb szabadidős közeget, szabadidős közösséget a köznevelési intézmények, a köznevelésben dolgozó pedagógusok által biztosított programok jelenthetik.

Kutatások szerint minél fiatalabb korban fordul elő a bűnelkövető magatartás, annál nagyobb az esély a bűnisméltásra vagy bűnözői életmód kialakítására. A gyermekkorúak legnagyobb számban vagyon elleni bűncselekményeket követnek el. A nemek szerinti megoszlás szerint a fiúk aránya lényegesen nagyobb. A közhiedelemmel ellentétben a gyermek és fiatalok bűnelkövetők többsége teljes családban nevelkedik, de a szülők közül sokan a foglalkoztatási hierarchia alján állnak.

A fiatalok nemcsak elkövetői, de áldozatként elszenvedői is a bűnözésnek. A fiatalok aránya különösen nagy az erőszakos bűncselekményt és a szexuális erőszakot elszenvedettek között. A kiskorú sértetteknel az erőszakos és garázda bűncselekmények körében jelentős az azonos korosztály elkövetői általi fenyegetettség.

A gyermek és fiatalok bűnözés megelőzésének legfontosabb módszere az integráció, a hátrányos helyzetű fiatalok támogatása, a gyermekek erkölcsi fejlődésének elősegítése. A bűnelkövetés felé sodródás és az áldozattá váló fiatalok számának csökkentése érdekében a gyermekvédelmi jelzőrendszer szakmai hatékonyságának növelésére van szükség, annak érdekében, hogy a gyermekek szükség esetén minél előbb a gyermekvédelmi szakellátás látókörébe kerülhessenek.

Józsefvárosi Kábítószerügyi Egyeztető Fórum (KEF)

A 2011. évben létrejött Józsefvárosi Kábítószerügyi Egyeztető Fórum 2014. év elején újjáalakult azzal a fő céllal, hogy megvédje a fiatalokat a drogtól és a lehető legkevesebb ember kerüljön kapcsolatba a kábítószerrel. Szakmailag elismert, nemzetközi programokkal dolgozó független civil szervezetek, alapítványok, egészségügyi szakemberek kerültek bevonásra a KEF munkájába. 2015-ben megalkotásra került Józsefváros 2015-2016. évi kábítószer ellenes stratégiája (továbbiakban: stratégia), melynek alapelvei közé tartozik a gyermek- és fiatalok védelme.

A józsefvárosi drogstratégia 3 pillére: prevenció + kezelés + kontroll. Cél a droghasználat elkezdésének és terjedésének csökkentése és a droghasználók valódi egészségügyi ellátásban (szakorvosi kezelés, valamint rehabilitáció és re-integráció) részesítése. Ebben nemcsak a drogellenes nevelésnek és bűnmegelőzésnek, hanem a „kontrollnak”, azaz a droghasználat megszüntetésének és a kábítószer bűnüldözésnek is fontos szerepet kell játszania.

2017. évben is több olyan program valósult meg a KEF kezdeményezésére és szervezésében, mely a gyermek- és fiatalok védelmét tartotta szem előtt:

Továbbképzések:

- Életvezetési ismeretek és készségek címmel személyiségfejlesztő, drogrevenziós célú pedagógus-továbbképző műhelymunka
 - 2017. március 27-30. közötti négynapos, 40 órás akkreditált pedagógus-továbbképzés,
 - 2017. április 3-6. közötti négynapos, 40 órás akkreditált pedagógus-továbbképzés,
 - 2017. augusztus 28. napjától 2017. augusztus 31. napjáig, valamint 2017. október 2. napjától 2017. október 5. napjáig tartó egyenként 40 órás továbbképzés (JEB, valamint a JSzSzGyK dolgozók részére),
 - 2017. november 13-16. közötti négynapos, 40 órás akkreditált pedagógus-továbbképzés,
- Megoldásközpontú szociális tanácsadás címmel 40 órás akkreditált továbbképzés JSzSzGyK, valamint a JKEF munkájában résztvevő szervezetek munkatársai részére
- Agressziókezelő trénerképzés címmel 44 órás akkreditált továbbképzés JSzSzGyK, valamint a JKEF munkájában résztvevő szervezetek munkatársai részére
- Deák-Diák Általános Iskola pedagógusai részére 2017. évben 2 alkalommal 3 napos tréning megtartása
- Losonci Téri Általános Iskola pedagógusai részére mentálhigiénés előadások megszervezése a 2017/18. tanévben

Konferencia:

2017. január 12. Jogi és közbiztonsági eszközök a drogellenes küzdelemben drogrevenzióval, kínálatcsökkentéssel és bűnmegelőzéssel kapcsolatos szakmai konferencia

2017. január 24. Együttműködés a drogellenes harcban - Józsefvárosi Kábítószerügyi Egyeztető Fórum (JKEF) regionális konferenciája

2017. április 7. Az addikciók egészségügyi következményei a fogantatástól az élet végéig II. Második alkalommal került megrendezésre a konferencia, melynek célja, hogy kábítószerügyi szakemberek mutassák be a kábítószer-használat miatt fellépő problémákat a saját szakterületükön keresztül.

2017. november 15. „A pedagógus lehetőségei a drogellenes küzdelemben III.” Harmadik alkalommal került megszervezésre a konferencia, amely 2017-ben a hagyományos drogrevenziós témák mellett kiegészült az internetfüggőség, az internetes zaklatás, a cyberbullying és a videojátékok veszélyei témakörökkel.

Ne nézzük el...!” rendezvénysorozat

- Kerületi napközis nyári tábor keretében a munkacsoport 2017. június 23. – 2017. július 26. között megvalósuló, heti 1 alkalommal két óra időtartamban drogmegelőzési, kínálatcsökkentést elősegítő játékos beszélgetéseket, foglalkozásokat tartott (120 fő 20 fős csoportokban 6x20 perces foglalkozások) a táborban résztvevő gyermekek részére.
- „Ne nézzük el !” Sportnap megrendezése (2017. június 23)
- „Ne nézzük el !” nyári tábor Rendőrség Múzeuma (2017. június 23.)
- „Ne nézzük el !” nyári tábor Rendőrség Múzeuma (2017. június 30.)
- „ Ne „Ne nézzük el !” nyári tábor Látogatás a Rendőrkapitányságra
- „Ne nézzük el !” nyári tábor A drogokról másképp (2017. július 5.)
- „Ne nézzük el !” nyári tábor Vigyázz környezetedre, saját és társaid egészségére! (2017. július 12.)
- „Ne nézzük el !” nyári tábor Te mit gondolsz, miért tiltják a kábítószerhasználatot? (2017. július 19.)
- „Ne nézzük el !” nyári tábor Ne nézd el a rendetlenséget és ne használj káros szereket ! (2017. július 28.)

- 2017 novemberében nyílt nap a Kesztyűgyár Közösségi Házban, melyre józsefvárosi iskolákból várták a 7. és 8. osztályos tanulókat. A nyílt napon workshop keretein belül a Józsefvárosi Kábítószerügyi Egyeztető Fórum tagjai foglalkozásokat tartottak.

Kitelepülés Józsefvárosi Rendőrnapon

2017. május 13-án a Rezső téren a Józsefvárosi Kábítószerügyi Egyeztető Fórum sátorban települt ki a Rendőrnapon, melynek célja a Józsefvárosi Kábítószerügyi Egyeztető Fórum programjainak, tevékenységének bemutatása volt (szórányanyagok kihelyezése, drog totó kitöltése, dropprevenciós beszélgetések).

Kitelepülés a Budapest V. kerületi Kábítószerügyi Egyeztető Fórum dropprevenciós rendezvényére

2017. április 21-én az V. kerületi iskolák - 8 fős diákcsapatok, valamint az alábbi szervezetek részvételével került megtartásra: Fialokat, Egészséget, Családot Segítő Közhasznú Egyesület, Segítő Kezek az Aktív Évekért, Belváros-Lipótváros Egészségügyi Szolgálat, BRFK V. kerületi Rendőrkapitányság, Katolikus Karitás, Lélekhely Egyesület, Egyesített Szociális Intézmény, Józsefvárosi Kábítószerügyi Egyeztető Fórum, TÁMASZ Gondozó. A diákcsapatok a szervezetek sátraiban az adott szervezethez kapcsolódó játékos és ismeretterjesztő feladatot/tesztet oldottak meg, mely érintette az adott szervezet profilját, illetve pozitív üzeneteket tartalmazott az egészséges, szermentes élet megerősítésére és támogatására. 14 órától kerekasztal beszélgetés keretében Szabó Győző, Győrfi Pál és Kapitány-Fövény Máté mesélte el személyes tapasztalatait. A rendezvényt 2 koncert zárta.

Drámapedagógiai foglalkozások alsó tagozatos tanulók részére

A 2017/18. tanév során is folytatódott a FECSKE Egyesület L.E.K.-VÁR (Létezni, Eligazodni, Kommunikálni) életvezetési, bűnmegelőzési és dropprevenciós komplex művészeti program szervezése a józsefvárosi általános iskolákban.

Kábítószer-ellenes Világnap (2017. június 26.) alkalmából mentálhigiénés előadás és szűrés

A Józsefvárosi Kábítószerügyi Egyeztető Fórum koordinálásával a Kesztyűgyár Közösségi Házban (Budapest, VIII. kerület Mátyás tér 15.) mentálhigiénés előadás és HIV, Hepatitis C szűrés került megrendezésre. A program során pedagógusok, szociális munkások gyermekorvosok és védőnők részvételével 13-14 óra között Dr. Makara Mihály előadására került sor „A szenvedélybetegségek háttere” címmel.

Fialokat, Egészséget, Családot Segítő Közhasznú Egyesület asszertív, utcai megkereső munka megvalósítása

A program időtartama: 2017 októberétől 2018 februárjáig, 4 hónapon keresztül heti 20 órában, 2 fő szociális munkás bevonásával. Célja: A drogfüggőségtől való szabadulás érdekében a veszélyeztetettek elérése, bevonásuk az egészségügyi ellátórendszerbe, ismeretátadás.

7. A TELEPÜLÉSI ÖNKORMÁNYZAT ÉS A CIVIL SZERVEZETEK KÖZÖTTI EGYÜTTMŰKÖDÉS

7.1. Józsefvárosi Szociális Szolgáltató és Gyermekjóléti Központ és a civil szervezetek közötti együttműködés

A JSzSzGyK működése során törekszik a lehetőségekhez mérten a legtöbbet nyújtani a hozzájuk forduló ügyfelek részére, ennek érdekében jó kapcsolatot ápol a kerületben működő szervezetekkel, alapítványokkal. Partnerük a Vöröskereszt, az Eranus Alapítvány, akik segítségével tartós ételmiszer vagy tárgyi adományokhoz juttatják a rászoruló gondozásukban lévő családokat. Jó kapcsolatot alakítottak ki a Szigony Alapítvánnyal, a Moravcsik Alapítvánnyal, a Félúton Alapítvánnyal és nem utolsósorban a Józan Babák Egyesülettel, akik munkájukkal nagymértékben járulnak hozzá a segítő munka pozitív kimeneteléhez.

Adományok közvetítése: e tevékenységet 2016 év elejétől a JSzSzGyK –CsGyK Szolgáltatások szakmai egységének Családfejlesztési munkacsoportja látja el. Feladata, hogy támogató szervezetekkel vegye fel a kapcsolatot és koordináló szerepet töltsön be JSzSzGyK munkatársai és az adományozók között és az adományozással kapcsolatos teendőket ellátása. A Családfejlesztési Szolgáltatás az adomány közvetítés és rendszeres támogatások kapcsán 2017-ben aktív kapcsolatban állt a Magyar Vöröskereszt igazgatójával és a szervezet VIII. kerületi képviselőjével, továbbá az Eranus Alapítvány képviselőjével, valamint az Üdvhadserg lelkészével és az Új Színház közönségszervezőjével. Az egyszeri felajánlások közül használt, de jó állapotú eszközök (háztartási eszközök, bútorok) érkeztek, melyeket a JSzSzGyK intézményi egységeinek ügyfélköréből a leginkább rászorultaknak sikerült eljuttatni.

7.2. Fiatalokat, Egészséget, Családot Segítő Közhasznú Egyesület

Az Egyesület a Józsefvárosi KEF tagja. 2017-ben az Önkormányzat anyagi támogatásával alacsonyküszöbű ellátást működtetett. Az utcai szociális megkereső program elsődleges célja a kapcsolatteremtés olyan csoportokkal, fiatalokkal/gyermekkel, illetve csoportok tagjaival, akik „láthatatlanok”, „rejtőzködők” vagy más okok miatt (pl. illegális tevékenységek, mentális problémák) nem tudnak valamilyen programba bekapcsolódni, a program irányába elköteleződni. A cél a sorstárs segítők, közösségi véleményformálók bevonása a gondozásba, valamint a szociális-, egészségügyi szolgáltatásokat igénybe vevők számának növelése, más szolgáltatásokba történő továbbutalásuk lehetőségének megteremtése. Kiemelt feladat a veszélyeztetett csoport segítése a „szabadulás” érdekében megteendő első lépések irányába és egészségügyi kontrollhoz jutás támogatása (hepatitisz C fertőzések kezelése, drogambulancia, absztinencia-orientált kezelések). A kapcsolatteremtés megtörténte után annak elérése, hogy az érintett személyek az egészségügyi ellátórendszerbe bekerüljenek, a drogfüggésből való szabadulás irányába az első lépéseket megtegyék. Másodlagos célja a programnak az ismeretátadás (edukáció). Többek között egészségügyi, életviteli, jogi információk átadása (aktuális jogszabályokról tájékoztatás), széleskörű tájékoztatás az elérhető egészségügyi, illetve szociális segítő szolgáltatásokról, intézményekről, szükség esetén az érintettek delegálása ezek felé, ösztönzés az egészségügyi szűrések igénybevételére. A programban elért klienseknél az alábbi feladatokra helyeznek további hangsúlyt:

- a problémamegoldó, kezelő és döntéshozó képességek erősítése,
- a lehetőségeikre és a képességeikre történő rávilágítás,
- a saját felelősség erősítése,
- a kapcsolati háló feltérképezése,
- a családi és társadalmi kapcsolatok ápolásának elősegítése,
- életvezetésben nyújtott segítség,
- példakép teremtés önkéntesek segítségével (gyógyult szerhasználók bevonásával).

Az Egyesület az általános iskola alsó tagozatos tanulói részére szervezi a L.E.K.-VÁR (Létezni, Eligazodni, Kommunikálni) életvezetési és drogprevenciós komplex művészeti programot, mely program céljaként fogalmazódott meg, hogy olyan intézményben legyenek jelen, ahol több száz gyermek számára egy komplex egészségfejlesztő program során az egészséges életmóddal kapcsolatos kompetenciájukat fejlesztik, hangsúlyozva az önismeret fejlesztésének jelentőségét. A program kidolgozása során figyelembe vették a Nemzeti Drogellenes Stratégiában megfogalmazott irányelveket, így a holisztikus szemléletmódot érvényesítve az alábbi kompetenciaterületek fejlesztésére fókuszálnak: az éntudatosság, a felelősségteljes döntéshozatal és felelősségvállalás, verbális és nonverbális agressziómentes kommunikáció, együttműködés.

Elérendő, várható eredmények:

- társadalmi, közösségi szabályok betartása,
- önuralom fejlesztése,
- pozitív jövőkép kialakítása,
- szerepeinek (nemi, családi, iskolai, stb.) felismerése és elfogadása,
- konfliktuskezelésben való jártasság,
- az áldozattá válást befolyásoló tényezők megismertetése, azok elkerülése.

A program célja, hogy a résztvevők:

- önmagukat és társaikat megismerjék,
- elsajátítsák a csoportmunka alapjait,
- fejlődjön a mikro- és makrokörnyezetben való eligazodás készsége,
- a különféle veszélyhelyzeteket felismerjék és elkerüljék,
- az áldozattá válás tényezőinek azonosítsák preventív szándékkal,
- az önvédelem különböző szintjeit és formáit megismerjék és alkalmazzák,
- számára az egészséges és biztonságos életmódra nevelés megtörténhessen.

7.3. Józsefvárosi Kábítószerügyi Egyeztető Fórum (KEF)

A 2014-ben újjáalakult KEF célja, hogy megvédjék a fiatalokat a drogoktól és a lehető legkevesebb ember kerüljön kapcsolatba a kábítószerrel. Ehhez szakmailag elismert, nemzetközi programokkal dolgozó független civil szervezetek, alapítványok, egészségügyi szakembereket vonnak be a munkába.

Civil szervezetek a KEF munkacsoport tagjai között 2017. évben:

- Fiatalokat, Egészséget, Családot Segítő Közhasznú Egyesület
- Emberbarát Alapítvány
- Magyar Testnevelési Egyetem Támogató Köre Alapítvány

Együttműködés más kerületi Kábítószer Egyeztető Fórummal:

- Budapest V. kerületi Kábítószerügyi Egyeztető Fórum
- Ferencvárosi Kábítószerügyi Egyeztető Fórum
- Rákosmenti Kábítószerügyi Egyeztető Fórum
- Kőbányai Kábítószer Egyeztető Fórum

7.4. Önkormányzati pályázatok, egyedi támogatások

Az Önkormányzat 2017. évi civil, sport és egyházi pályázat keretében, valamint egyedi támogatásban részesülő kerületi szervezeteket a lakosok részvételével megvalósuló szabadidős programok megvalósítása érdekében:

Szervezet neve	Pályázat célja	Támogatási összeg
Jézus Társasága Alapítvány	Gyökerek tábor megszervezésének támogatása	400.000 Ft
Göröngyös Út Foglalkoztatási és Szociális Egyesület	Sípos Mihály boxedzéseire járó fiatalok étkezéseinek valamint sporteszközök beszerzésének támogatása.	574.000 Ft
Fúvós Hangszerész Céh Egyesület	Tavaszi és józsefvárosi őszi koncert szervezése.	480.000 Ft
Mozgássérültek Budapesti Egyesülete	havi szinten szervezésre kerülő klubnapok támogatása.	100.000 Ft
Pázmány Péter Ifjúsági Egyesület	Nyári cserkész táborok szervezése	800.000 Ft
Civilek a Palotanegyedért Egyesület	A palotanegyedi lokálpatriotizmus és imázs erősítése, kulturális programok szervezése.	960.000 Ft
Nagycsaládosok Józsefvárosi Egyesülete	Családi nyári táborozás támogatása Gyomaendrődön	200.000 Ft
Tisztviselőtelepi Önkormányzati Egyesület	Hagyományörző Rózsabál Bogrács fesztivál, Mikulás ünnepség szervezése	250.000 Ft
Népszínház Kör a Polgári Értékekért	Népszínház negyed és környékén élő kisgyermekes családok részére kulturális programok szervezése.	454.000 Ft
Élj Tudatosan Egyesület	Dankó u. 18. szám alatti sportudvar programjainak szervezése Speciális kreatív, fejlesztő foglalkozások (festés, szobrászat, zene).	562.700 Ft
Jó Pásztor Lelkészség	Májusi zárandoklat az egyházközség híveivel	120.000 Ft
Üdvhadsereg Józsefvárosi Gyülekezete	I. Játszóterei gyermekfoglalkozások II. napközis gyermektábor a VIII. kerületben élő hátrányos helyzetű gyermekek részére.	300.000 Ft
Budapest - Józsefvárosi Református Egyházközség	Nyári tábor szervezése Észak-Magyarországra	400.000 Ft
Budapest Külső-Józsefvárosi Református Egyházközség	I. Hálaadó ünnepség reformáció évfordulójának alkalmából (előadók, közös étkezés) II. Adventi Zenés Istentisztelet- előadó hívása 4 alkalommal III. karácsonyi csomagok összeállítása	600.000 Ft
Isteni Megváltóról Nevezett Nővérek Kongregációja- Magyar Tartomány	Szent Anna Kollégium egyetemi hallgatói számára közösségépítő, személyiségfejlesztő és egészségmegőrző programok szervezése (utazás, étkeztetés, szállás, tréner, előadók díjai)	300.000 Ft
Budapest - Tisztviselőtelepi Magyarok Nagyasszonya Plébánia	Táborszervezés	500.000 Ft

Jézus Társasága Alapítvány	I. Családi nap szervezése II. Pesti Jézus Szíve Templomot bemutató kiadvány - grafikai tervezés, nyomdaköltség. III. Nyári templomkerti koncertsorozat - előadói tiszteletdíj támogatása.	300.000 Ft
OSC Ritmikus Gimnasztika Sportegyesület	OSC RG SE ritmikus gimnasztika edzőtáborainak megszervezése	150.000 Ft
Mabuni Sportegyesület	Őszi edzőtábor szervezése Felsőtárkányban	100.000 Ft
Józsefvárosi Kosárlabda Club	Táborszervezés Balatonalmádiban	300.000 Ft
Losonci Alapítvány	Az iskola tanulóinak szabadidős versenyekre való eljutásának, nevezésének támogatása	108.000 Ft
Rákóczi Szövetség	Beiratkozási ösztöndíj Program támogatása	300.000 Ft
Belső-Pesti Tankerületi Központ	Vajda Ének-zenei Általános és Sportiskolában óvodás sorverseny támogatása	100.000 Ft
Belső-Pesti Tankerületi Központ	Losonci Téri Általános 35. évi évfordulós ünnepség/zenélő losis műsor alkalmából helyiségbérlés támogatása a Turay Ida Színházban	115.000 Ft
Belső-Pesti Tankerületi Központ	Losonci téri Ált Iskola IV. Józsefvárosi Sakk Kupa korosztályos gyerek rapidverseny költségeinek támogatása	50.000 Ft
Belső-Pesti Tankerületi Központ	Vajda Péter Ének-zenei Általános és Sportiskola olaszországi Mestrében történő fellépésének támogatása	552.800 Ft
Belső-Pesti Tankerületi Központ	JEGYMI „Egy világ vagyunk Kulturális Fesztivál 2017”	40.000 Ft
Trefort Gyakorló Iskola Alapítvány	taneszköz beszerzésének támogatása	1.000.000 Ft
Magyar Cserkészszövetség	Vándorcserkész Világtalálkozó támogatása	150.000 Ft
TIT Kossuth Klub Egyesület	VII. Tudományfesztivál támogatása	1.000.000 Ft
Turay Ida Színház Közhasznú Nonprofit Kft.	színházi előadások költségeinek finanszírozásának támogatása	500.000 Ft
Közös Esély Egyesület	Óvodai program támogatása	200.000 Ft
Turay Ida Színház Közhasznú Nonprofit Kft.	Kívánságkondér támogatása	1.000.000 Ft

A Budapest Főváros VIII. kerület Józsefvárosi Önkormányzat 2017. évi gyermekvédelmi beszámolóját a Képviselő-testület/2018. (V.3.) számú határozatával elfogadta.

Budapest, 2018. május...

